

BEBKAhaber

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

• Üç Ayda Bir Yayınlanır • Yıl 5 Sayı 26 • Nisan-Mayıs-Haziran 2018

Kalkınmanın anahtarı BEBKA

BEBKA, başta Kalkınma Planı olmak üzere üst ölçekli planlar ile TR41 Bölge Planı'nda ortaya konan strateji ve öncelikler çerçevesinde bölgedeki sektörel ve tematik sorunlara çözümler sunacak proje ve faaliyetleri desteklemektedir.

Desteklerimiz ve çalışmalarımızdan
haberdar olmak için

**Bizi sosyal medyada
takip etmeyi unutmayın!**

f tcbebka
t tcbebka
in bebka
v bebka

İsmail GERİM
BEBKA Genel Sekreteri

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), kuruluşundan bu yana Bursa Eskişehir Bilecik illerinden oluşan TR41 bölgesinin gelişmesine yön verecek amaç ve önceliklerin belirlenmesinde stratejik bir rol üstlenmiştir. Bölgemizi geleceğe taşıyan, uluslararası düzeyde rekabetçi; sürdürülebilir üretim, yenilik ve yaşam merkezi vizyonu ile Ajansımız bölgedeki potansiyeli en üst düzeyde harekete geçirmeyi hedeflemiştir.

BEBKA, başta Kalkınma Planı olmak üzere üst ölçekli planlar ile TR41 Bölge Planı'nda ortaya konan strateji ve öncelikler çerçevesinde bölgedeki sektörel ve tematik sorunlara çözümler sunacak proje ve faaliyetleri desteklemektedir. Hiyerarşik olarak ulusal düzeyde hazırlanan kalkınma planlarının hemen altında yer alan ve bölgelerin gelecek hedeflerini içeren bir strateji belgesi olan bölge planı, bölgesel kalkınmaya hizmet eden tüm çalışmaları yönlendirip bölgesel gelişmeyi koordine eden bir politika belgesi olması açısından da önemli bir konuma sahiptir.

Bölgemizde, rekabetçiliğin ve girişimciliğin gelişmesi için çalışmalar yapan BEBKA, teknoloji tabanlı üretim yapan işletmelere destek vererek, büyümelerine hız kazandırmak amacıyla başlattığı Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) Bursa ve Eskişehir'de uygulanmış olup, girişimciler yatırımcı karşısına çıkarak projelerini sunma fırsatı bulmuşlardır.

Bölgemizin turizm potansiyelini tanıtmak amacıyla da çalışmalarımız devam etmektedir. Ajansımız geçen sene olduğu gibi 2018 yılında da ilgili fuarlara katılım sağlayarak üç ilimizin ulusal ve uluslararası alanda tanıtımına katkıda bulunmaktadır. Ajans tarafından tanıtım çalışmalarının yanı sıra turizm ala-

nında bölgemizdeki stratejik potansiyele sahip sağlık turizmi ve termal turizm alanında tematik turizm faaliyetleri yürütülmektedir.

BEBKA destekleri, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetimi Kılavuzu hükümleri doğrultusunda bölge plan ve programları ile yıllık çalışma programında belirlenen alanlarda düzenlenmektedir. BEBKA tarafından verilen destekler mali ve teknik destek olmak üzere iki gruba ayrılmakta olup, mali destek programlarının izleme ve değerlendirme faaliyetleri yakından takip edilmektedir.

Bölgesel kalkınma politikalarını ve uygulamaya konulacak tedbirleri hayata geçirmek amacıyla 2018 yılı için, Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda kalkınma ajanslarında yeni bir program yönetimine geçiş sağlandı. Sonuç Odaklı Programlar adı verilen bu yeni bakış açısı ile kalkınma ajanslarının yeni dönemde daha pro-aktif roller üstlenerek, merkezi ve yerel paydaşlarla birlikte bölgeleri için kalkınma gündemini oluşturması amaçlanmıştır.

Yatırım Destek Ofisleri tarafından iller bazında hazırlanmakta olan Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri ve eylem planları ekseninde bölge illerinde yapılacak yatırımların artırılması, yatırımcı ilişkilerinin geliştirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi bağlamında yürütülecek faaliyetlere 2018 yılında da devam edilecektir.

Ajans tarafından yürütülen faaliyetlerin ve diğer kurumlarla yapılan iş birliklerinin bölgesel kalkınma ekseninde artarak devam etmesini temenni ediyorum.

**Bursa Eskişehir Bilecik
Kalkınma Ajansı Adına İmtiyaz
Sahibi**
Jülide Alan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Nalan Tepe Şençayır

Yayın Kurulu
Yasemin Hatipoğlu, Erhan
Öztürk, Fatih Aydın, Güliz Ünal,
Gürler Sunel, Yasin Dalgıç,
Elif Boz Ulutaş, Sabri Bayram

İletişim

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma
Ajansı Altınova Mah. İstanbul
Cd. 424/4 Buttım İş Merkezi
Buttım Plaza Kat: 6 16250
Osmangazi/BURSA
www.bebka.org.tr
bebka@bebka.org.tr
Tel: (0224) 211 13 27
Faks: (0224) 211 13 29

Yayına Hazırlayan

bir
Sinerji Grup
markasıdır

Üçevler Mah. Üçevler Cad.
No:31 Nilüfer/Bursa
Tel: 0 224 252 52 24
www.sinerjigrup.com
info@sinerjigrup.com

Baskı

Basım Tarihi
Temmuz 2018
ISSN: 2148-1717

İÇİNDEKİLER

GİRİŞİMCİ VE YATIRIMCILAR BİR ARAYA GELDİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından düzenlenen Bursa Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) kapsamında organize edilen DEMODAY etkinliği, girişimci ve yatırımcıları bir araya getirdi.

TEKSTİLDE TEMİZ ÜRETİM GÜNLERİ BUTEKOM'DA GERÇEKLEŞTİ

"Günümüz Dünya ticaretinde bir pay sahibi olabilmek; Ulusal bir temiz üretim politikasının belirlenmesi, benimsenmesi ve bu politikanın hızla ve kararlılıkla hayata geçirilmesi ile mümkündür" vurgusundan yola çıkılarak Tekstilde Temiz Üretim Günleri'nin üçüncüsü Endüstriyel Simbiyoz teması ile gerçekleştirildi.

KALKINMANIN ANAHTARI: BEBKA

BEBKA, başta Kalkınma Planı olmak üzere üst ölçekli planlar ile kendi Bölge Planı'nda ortaya konan strateji ve öncelikler çerçevesinde bölgedeki sektörel ve tematik sorunlara çözümler sunacak proje ve faaliyetleri destekliyor.

SCIENCE EXPO HEYECANI

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından '7. Turkish Airlines Science Expo Bilim Festivali', coşku ve heyecanla start aldı. Türkiye'nin alanında en büyüğü olma özelliğini taşıyan Science Expo Bilim Festivali, birbirinden renkli etkinliklere sahne oldu.

HESTOUREX FUARI'NA BURSA, ESKİŞEHİR VE BİLECİK DAMGASI

Bursa, Eskişehir ve Bilecik; son zamanlarda adından söz ettiren ve gözde haline gelen alternatif turizm rotaları, termal turizm dahil olmak üzere sağlık ve spor turizmi seçenekleri ile Hestourex 2018'de yerini aldı.

100. BEBKA YÖNETİM KURULU TOPLANTISI BİLECİK'TE YAPILDI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) Yönetim Kurulu, Bilecik'te, Bilecik Valisi ve aynı zamanda BEBKA Yönetim Kurulu Dönem Başkanı Tahir Büyükakın'ın başkanlığında toplandı.

Bilecik Valiliği'nde gerçekleştirilen toplantıya; Bilecik Valisi ve aynı zamanda BEBKA Yönetim Kurulu Başkanı Tahir Büyükakın, Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Yılmaz Büyükerşen, Bilecik Belediye Başkanı Nihat Can, Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı Oğuz Sertler, Bilecik TSO Başkanı Şükrü Keskin ile BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim katıldı.

BEBKA Yönetim Kurulu toplantısı; 2018 yılı Fizibilite Desteği Programı, 2018 yılı Teknik Destek Programının

yanı sıra Gündümlü Projeler ile 2019 yılı bütçe hazırlıklarının değerlendirilmesiyle sona erdi.

KALKINMA BAKANLIĞI BAKAN YARDIMCISI YUSUF COŞKUN, BEBKA'YI ZİYARET ETTİ

Kalkınma Bakanlığı Bakan Yardımcısı Yusuf Coşkun ve Bursa Milletvekili Hüseyin Şahin BEBKA'yı ziyaret etti.

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ve Genel Sekreterlik çalışanları tarafından karşılanan Bakan Yardımcısı Coşkun, "Ajansımız-

mıza teşekkür ederim. Daha mutlu ve huzurlu bir Türkiye'ye hizmet yolunda Yüce Rabbim, bizlere güç ve kuvvet versin" dedi.

da önemli hizmetlere imza atan genel sekreterimize ve çalışan arkadaşları-

Bakan Yardımcısı Yusuf Coşkun'u Ajans'ta ağırlamaktan mutluluk

duyduklarını belirten Genel Sekreter İsmail Gerim, BEBKA'nın hizmetleri, faaliyetleri ve desteklerini anlatan bir sunum yaptı. BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, ziyaretin anısına Bakan Yardımcısı Yusuf Coşkun'a, Bursa'mızın önemli bir değeri olan İznik Çiniisi tabağı takdim etti.

BEBKA YÖNETİM KURULU'NDA YENİ ÜYELER

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nde yapılan oylamada Alinur Aktaş seçilirken Bilecik Belediye Başkanlığı'na Nihat Can seçildi. Ticaret ve Sanayi Odaları tarafından yapılan seçimlerde ise Eskişehir Sanayi Odası yeni Başkanı Celalettin Kesikbaş olurken Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığına Şükrü Keskin seçildi.

Alinur AKTAŞ

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı

1970 İnegöl doğumlu. İlk, orta ve lise tahsilini İnegöl'de tamamladı. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Mezunu. Uzun yıllar İnegöl'de mobilya sektöründe üst düzey yöneticilik yaptı. Aynı zamanda Serbest Muhasebeci, Mali Müşavir olan Aktaş, İnegöl AK Parti Kurucu Yönetim Kurulu üyesi olarak siyasete atıldı. 28 Mart 2004 seçimlerinde İnegöl Belediye Başkanı seçildi. Ortaya koyduğu projelerle İnegöl'ün en zor sorunları için çözümler üretti. Öncelikle mevcut İnegöl'ü yeniledi. Mevcut İnegöl'ün doluluğunu dikkate alarak, yerleşim alanı dışında 150 bin nüfuslu Yeni İnegöl'ün temellerini attı. Kent Müzesi, Kapalı Semt Pazarı, Ahmet Türkel Çevre İmar Yolu, Yenilenen Oylat ve özellikle Modif Fuarları ve Mobilya İhtisas OSB Projeleri ile şehir ekonomisine yön vermesi, dev arıtma tesisi projesi, Umuteli, Doğa Sporları ve Turizm Merkezi, Yeşil Enerji gibi hizmetleri ile birçok ilke imza attı. Özellikle çocuklar ve gençlere yönelik çalışmaları ile de dikkat çeken Başkan Aktaş, ulaşımdan kentsel dönüşüme, eğitimden sağlık ve spora, alt yapı hizmetlerinden üst yapı hizmetlerine kadar her alanda, her yaşa çözüm üreten çalışmalarıyla Marmara Bölgesi'nde iki defa 'Yılın İlçe Belediye Başkanı' seçildi. Özellikle eğitime verdiği destekler ile "Eğitim Gönüllüsü Başkan" sıfatı ile anılıyor.

Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe'nin istifasının ardından 02 Kasım 2017 tarihinde belediye meclisi tarafından Büyükşehir Belediye Başkanı seçilen Alinur Aktaş, İngilizce ve Arapça biliyor. Aktaş, evli ve 2 çocuk babasıdır.

Nihat CAN

Bilecik Belediye Başkanı

Nihat Can, 27 Aralık 1965 yılında Bilecik'te doğdu. 1987-1997 yılları arasında özel sektörde 10 yıl yöneticilik görevinde bulundu. 1999 yılında Bilecik Belediyesi'nde kamu görevine başladı. 2004-2014 yılları arasında 10 yıl boyunca Bilecik Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü görevinde bulundu. 2009 yılından itibaren Bilecik ilinde kurulmamış olan sivil toplum örgütlerinin kurulmasında önderlik yaptı. 2014 yerel seçimlerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Belediye Meclis üyeliğine seçildi. 2014 yılından itibaren Belediye Başkan Yardımcısı olarak görev yaptı. Bu süre zarfında Belediye Başkanı olmadığı durumlarda Belediye Başkan Vekilliğini yürütmüştür. Yine komisyonlarda görev almıştır. 2018 yılında Bilecik Belediyesi Bilecik Kayı Gıda Temizlik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı olarak seçilmiştir. 2014 yılından bu yana Marmara Belediyeler Birliği Meclis üyesi görevini sürdürmektedir. 2005 Bilecik Belediye Spor Kulübü'nde görev aldı. 4 Mayıs 2018 tarihinde Bilecik Belediye Başkanlığı görevine seçilen Nihat Can 2 çocuk ve bir toruna sahiptir.

Celalettin KESİKBAŞ

Eskişehir Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Aslen büyük dedeleri 1911 Selanik göçmeni olan Celalettin Kesikbaş 1968 yılında Eskişehir’de doğdu. Sırasıyla Eskişehir Hürriyet İlkokulu, Tunalı Ortaokulu ve Eskişehir Bahçelievler Lisesini bitirdi. 1990 yılında ODTÜ (Orta Doğu Teknik Üniversitesi) Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümünü bitirdi. Üniversite yıllarında part-time olarak, üniversiteyi bitirdikten sonra da çeşitli firmalarda Elektrik – Elektronik Mühendisi olarak çalıştı. 1997 yılında ESTAP firmasının %50 sine ortak oldu. 1998 yılında ESTAP’ı 2000m²’lik bir atölyeye, 2001 yılında ise 5000m²’lik bir fabrikaya dönüştürdü. İlk ihracatını bu yıllar içerisinde yaptı. 2006 yılına gelindiğinde yatırımlarını memleketi olan Eskişehir’e taşıma kararı aldı ve 20.000m²’lik tesisini Eskişehir OSB de açtı. Yıllar 2007’yi gösterirken firma ihracatta ilk 1000 listesinde yerini almıştı. Yabancı yatırımcıların ilgisini çeken firma ve nihai tüketicilerin vazgeçilmezi olan ürünlerini 2008 yılında yabancı yatırımcılara sattı. Buradan kaynaklanan gelir ile 2010 yılında aile mesleği olan döküm işine geri döndü ve şu an tüm dünyaca tanınan LAVA markasını oluşturdu. Şu anda LAVA dünyada 100’den fazla ülkede insanların mutfaklarında kendine yer edinmiş bir marka. Sonrasında ise sırasıyla 2012 yılında LANDE Endüstriyel Ürünler San. Tic. A.Ş kuruldu. Bu firmada sunucu kabini ve Telekom ürünleri üretiyor ve 70 ten fazla ülkeye satıyor. Yine 2012 yılında ALFAFONET San. Tic. A.Ş firmasını kurdu. Bu şirket Fiber Optik Altyapı malzemeleri üretiyor. Dünyanın 20 ülkesine ihracat yapıyor. Bu 3 şirkette bugün Türkiye’de kendi dallarında lider durumdadır. Dünya genelinde de ilk 10 marka arasındadır. Celalettin Kesikbaş 2018 yılı Nisan ayı içerisinde yapılan Eskişehir Sanayi Odası seçimlerinde, başkan seçilerek ESO’nun Yönetim Kurulu Başkanı olmuştur. İyi derecede İngilizce bilen Celalettin Kesikbaş evli ve bir kız çocuğu babasıdır.

Şükrü KESKİN

Bilecik TSO Yönetim Kurulu Başkanı

01.01.1970 tarihinde Sinop-Ayancık’ta doğdu. 1988 yılından itibaren Bilecik’te ikamet etmektedir. Ticaretle uğraşan Şükrü Keskin, mermercilik sektöründe faaliyet gösteren Kuzey Marble Madencilik San Tic AŞ, Novamar Madencilik İnşaat Enerji San Tic AŞ, Cihan Marble İnşaat San Tic Ltd Şti, 4 Yıldız Marble Madencilik San Tic Ltd Şti ve hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren Zeliş Tarım Hayvancılık San Tic A.Ş. şirketlerinin kurucusudur.

Bilecik Sinoplular Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği kurucularındandır. Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanlığını yürütmekte olan Şükrü Keskin evli ve iki çocuk babasıdır.

GİRİŞİMCİ VE YATIRIMCILAR BİR ARAYA GELDİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından Bursa'da düzenlenen Bursa Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) kapsamında organize edilen DEMODAY etkinliği, girişimci ve yatırımcıları bir araya getirdi.

Uludağ Üniversitesi Mete Cengiz Kültür Merkezi'ndeki DEMODAY etkinliğine, Uludağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aslı Hockenberger, BTSO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Gülmez, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim'in yanı sıra çok sayıda yatırımcı ile girişimci katıldı. Etkinliğin açılışında konuşan ve teknoloji üretmenin önemine dikkat çeken BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, "Teknoloji kullanan değil teknoloji

lik en önemli konumuz olmalı. Her işin başında bu konu gelmeli ve uygulanmalı; sürdürülebilir ekonomi, sürdürülebilir üretim, sürdürülebilir girişimcilik bunlardan en önemlileri olarak sayılabilir. Yaptığımız projeler belirli bir mantık çerçevesinde olmalı ve daha sonra yapılan projeler birbirine bağlantılı şekilde devam etmeli. Bursa bilişim sektörünün kısa zamanda gelişebileceğini düşündüğümüz bir il, bu mevcut potansiyelini ve avantajlarını kullanmalı" şeklinde konuştu.

"DÜNYANIN PEK ÇOK YERİNDE UYGULANIYOR"

Gerim'in ardından konuşan Uludağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Aslı Hockenberger de bu gibi etkinlik-

yapan BTSO Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Gülmez, "Artık teknoloji ve teknoloji odaklı yeni fikirler geliştirmek, ekonomik zenginliğin anahtarı durumunda. Bu noktada ülkemizdeki

BEBKA Genel Sekreteri
İsmail Gerim

üreten bir toplum olmak, aslında bu programı tam anlamıyla özetliyor" dedi. BEBKA'nın kuruluşundan bu yana, bölgede önemli faaliyetler yürüttüğünü hatırlatan Gerim, "Planlamaya yönelik, sektörleri derinlemesine analiz edecek çalışmalar yürütüyoruz. Çünkü bir çalışma, üretim hedefiniz olmalı ve bunlar için iyi analiz yapmanız lazım ve bunları sağlam bir zemine oturtmanız lazım. 11. Kalkınma Planı'nın hazırlıkları devam ediyor. Ajanslar olarak, bölge planlarını hazırladık. Buna bağlı olarak da yatırım destek stratejilerini geliştiriyoruz. Netice olarak ileri teknoloji ürünleri üretmeliyiz ki ülkemizin kalkınmasına, ihracatın ithalatı karşılmasına katkı sağlayalım" diye konuştu.

GERİM, SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK KAVRAMINA DİKKAT ÇEKTİ

Sürdürülebilirlik kavramının önemine değinen İsmail Gerim, "Sürdürülebilir-

Uludağ Üniversitesi Rektör Yardımcısı
Prof. Dr. Aslı Hockenberger

lerin başta Avrupa'da ve ABD'de olmak üzere dünyanın pek çok yerinde düzenlendiğini belirtti. Konuşmasında ayrıca rekabetçiliğin önemine değinen Prof. Dr. Hockenberger, bunun için kaynakları iyi bilmek ve doğru yoldan doğru kişilere, projeleri doğru şekilde anlatmak gerektiğini söyledi.

EKONOMİK BÜYÜMENİN EN ÖNEMLİ BİLEŞENİ: TEKNOLOJİ

Teknolojinin, ekonomik büyümenin de en önemli bileşeni olduğuna vurgu

BTSO Yönetim Kurulu Üyesi
İbrahim Gülmez

girişimcilerin çok şanslı olduklarını söyleyebilirim. Başta hükümetimiz eliyle olmak üzere bugüne dek girişimcileri teşvik edecek ve önlerini açacak birçok düzenleme hayata geçirildi.

Son olarak BEBKA ve Uludağ Üniversitesi TTO işbirliğinde girişimcilerimizi teşvik edecek yeni bir uygulama daha hayata geçirildi. Hayata geçirilen TechUP programı girişimcilerimizin bu önemli ihtiyacına cevap verebilmesi açısından son derece önemli" diye konuştu.

PROGRAMIN İLK BAŞARILI ÇIKTISI

Yapılan açılış konuşmalarının ardından firma sunumlarına geçildi. Etkinlikte ilk sunumu Masterlight Laser firması gerçekleştirdi. Firma, program süresi içerisinde aldığı yatırım ile TechUP Programı'nın hedeflediği sonuca ulaşarak teknolojisini ekonomik değere dönüştürmeyi başardığı için programın ilk başarılı çıktısı oldu.

TECHUP ESKİŞEHİR 2018 BAŞLADI

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından Anadolu Üniversitesi ARİNKOM Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) iş birliği ile düzenlenen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı/ TechUP Eskişehir 2018'in lansmanı yapıldı.

çeken Vali Özdemir Çakacak ise bu gücün ve potansiyelin artarak devam etmesi gerektiğini, bu gibi programlarla bunun desteklenmesinin önemli olduğunu kaydetti.

TÜİK 2017 Dış Ticaret Verilerine göre Eskişehir'in, dış ticaret fazlası verdiği dikkat çeken Vali Çakacak, "2017 yılı verilerine göre Eskişehir 26 adet patent tescili ile Türkiye genelinde 10. Sırada

Vali Özdemir Çakacak, Eskişehir'in potansiyelini artıracaklarını söyledi.

Açılış toplantısına; Eskişehir Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi Özdemir Çakacak, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim'in yanı sıra girişimci adayları ve diğer davetliler katıldı. Toplantının açılışında konuşan BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, BEBKA'nın, yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak adına çalışmalarını sürdürdüğünü söyledi.

Katma değerini yükseltmesi, taleplere hızlı cevap verebilen teknolojilerin üretim süreçlerine adapte edilmesi, firmaların araştırma, geliştirme ve süreç yenilikleri faaliyetlerine önem vermesinin, işletmelerin sürdürülebilirliklerini sağlamaları açısından kritik öneme sahip olduğunu hatırlatan Gerim, "BEBKA, TechUP programı ile teknoloji tabanlı üretim yapan işletmelere destek vererek, TÜBİTAK, KOSGEB ve benzeri desteklerle belirli bir aşamaya gelmiş ancak beklenen sıçrama için bir hızlandırıcıya ihtiyaç duyan firmaları yoğun bir programa almaktadır. Geçtiğimiz yıl Eskişehir'de

Anadolu Üniversitesi ARİNKOM TTO ile birlikte yürüttüğümüz programa alınan firmaların teknoloji olgunluk seviyesi orta ve üst düzeydedir. Programın sonunda girişimci firmalar 24 saat eğitim ve 157 saat mentorluk hizmeti almıştır. Program sonundaki Girişimci – Yatırımcı buluşmasında yatırımcılara projelerini sunan girişimcilerin halen yatırımcı görüşmeleri devam etmektedir" dedi.

REKTÖR GÜNDOĞAN, GİRİŞİMCİLİĞİN ÖNEMİNE VURGU YAPTI

Tanıtım toplantısına katılan ve burada bir konuşma yapan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, girişimciliğin, girişimciliğin ülkenin hedeflerine ulaşmasındaki rolü ve katma değerli ürün üretiminin ne denli önemli olduğuna işaret etti. Gençlerin, risk alarak hayallerinin peşinden gitmesini istediklerini belirten Prof. Dr. Gündoğan, programın hayata geçmesinde katkısı bulunan kurumlara teşekkür etti.

ESKİŞEHİR REKABET GÜCÜ YÜKSEK BİR ŞEHİR

Eskişehir'in, pek çok sektörde rekabet gücü yüksek bir şehir olduğuna dikkat

yer almaktadır. Eskişehir Mart 2018 sonu itibarıyla 16 adet Ar-Ge merkezi ile Türkiye'de 9. sırada olmakla birlikte Eskişehir'de havacılık, raylı sistemler ve makine-metal sektörlerinde Ar-Ge merkezi sayısı potansiyelin altında kalmıştır. İlimizde bu sektörlerde ihracat gerçekleştiren toplam firma sayısı 70 olmasına rağmen, sadece 5 tanesinde Ar-Ge merkezi bulunmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'nin ileri teknoloji ürünleri ihracatının toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 3,5 iken Eskişehir'in, yüksek teknoloji ürünleri ihracatının toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 15'tir. Bu bağlamda Eskişehir, Türkiye'de ilk sırada bulunmaktadır" diye konuştu.

DEĞER ZİNCİRİ ANALİZİ EĞİTİMİ YAPILDI

Toplam Faktör Verimliliği Politika Çerçevesi Geliştirilmesi Projesi kapsamında düzenlenen Değer Zinciri Analizi Eğitimi 18-22 Haziran 2018 tarihleri arasında Ankara'da yapıldı.

Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından uygulanan ve aynı zamanda AB ile Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen projede, kalkınma ajanslarının saha çalışmalarında bilgi ve tecrübesinin artırılması amaçlanıyor. Proje kapsamında bölgesel özelliklerin de ele alınarak incelendiği değer zinciri analiz metodlarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla farklı kalkınma ajanslarından birçok uzman personel ilgili konuda eğitim alarak tecrübe paylaşımında bulundu.

BÖLGESEL KALKINMA VE SEKTÖREL DEĞERLENDİRME ELE ALINDI

Çalıştay şeklinde uygulanan eğitim sürecinde, Michael Porter tarafından 1985 yılında ortaya konulan firma bazlı değer

BEBKA, çalıştayda edindiği bilgi ve deneyimi 26-28 Haziran 2018 tarihinde Nevşehir'de diğer ajans uzmanları ile paylaştı.

zinciri yaklaşımdan, sektörel bakış açısının odak haline getirildiği İyileştirilmiş Değer Zinciri metodu yanında, sektörel analiz yöntemleri, hedef pazar analizleri, sektör ve ürün önceliklendirme metodları, kıyaslamaları rekabetçilik uygulamaları, segmentasyonu ve ürün yaşam döngüsü analizleri konusunda istişareler yapıldı. Ülkemizde daha önceki dönemlerde yapılan birçok sektörel analiz değerlendirilerek ülke geneli ve tüm sektörler bağlamında uygulanabilecek bir yöntem geliştirilmesi için dikkat edilecek hususlar değerlendirildi.

SEKTÖR ANALİZİ KONUSUNDA TECRÜBELER VE ÖNERİLER PAYLAŞILDI

Sektörel analizlerde kullanılan başlıca yöntemler arasında yer alan ve mevcut durumun politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, hukuksal ve çevresel değerlendirmesini ele alan PESTLE analizi, sektörün rekabetçilik düzeyinin analiz edildiği beş güç analizi, ülkeler veya bölgeler arası karşılıklı rekabetçilik düzeylerinin ortaya konulduğu rekabetçi konum belirleme analizleri, bölgelerde yer alan sektörel yoğunlaşmaların incelendiği sektörel yoğunlaşma analizleri ve bu sektörlerde yer alan paydaşların birbiriyle olan ilişki düzeylerinin haritalandırıldığı küme dinamiği analizleri ele alınarak farklı sektörel çalışmalar bu bakış açısıyla değerlendirildi. Sektörel bağlamda ele alınan analiz yöntemleri sonucunda, sektörlerin ihtiyaç duyduğu müdahale alanlarına yönelik faaliyetlerin ortaya konulmasını amaçlayan yükseltme planları da çalıştay sonunda ele alındı. Ahiler Kalkınma Ajansı (AHİKA) ev sahipliğinde Nevşehir'de düzenlenen illerin yatırım destek ve tanıtım stratejilerinin oluşturulmasına yönelik düzenlenen çalıştayda da Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı ve Ahiler Kalkınma Ajansı uzmanları, değer zinciri analizine yönelik bir sunum gerçekleştirdi. Anka-

da yapılacak değer zinciri analizlerinin il yatırım destek stratejilerinde hangi aşamalarda kullanılabileceğine yönelik farklı metodların ortaya konulduğu bir sunum gerçekleştirdi.

BEBKA ÇALIŞMA GRUPLARINDA AKTİF GÖREV ALDI

BEBKA, önümüzde dönemde iller düzeyinde hazırlanacak olan il yatırım destek ve tanıtım stratejilerine yönelik oluşturulan çalışma gruplarında yer alarak strateji hazırlama rehberi ve sektörel sınıflandırma sisteminin oluşturulmasında görev aldı. İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi Çalışma Grubu'nda yer alan Eskişehir YDO Koordinatörü Güliz ÜNAL ile Sektörel Sınıflandırma Grubu'nda yer alan Planlama Uzmanı Yasin DALGIÇ

ilgili çalışmaların tüm süreçlerinde aktif görev alarak, bütün kalkınma ajansları tarafından il yatırım ve destek stratejilerinin oluşturulmasında kullanılacak olan

ra'da düzenlenen eğitiminde edinilen bilgi ve tecrübeyi, diğer kalkınma ajansları uzmanlarına aktaran BEBKA, özellikle sektörel önceliklendirme ve sektör bazın-

strateji hazırlama dokümanı ve kalkınma ajansları sektörel sınıflandırma sisteminin (KASSS) oluşturulmasında önemli katkılar sağladı.

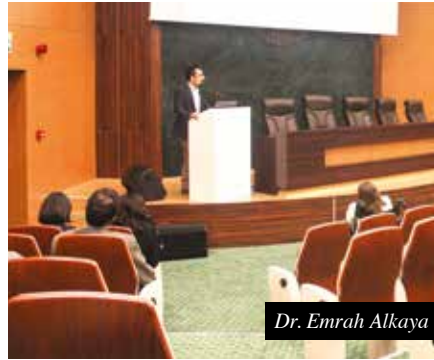
TEKSTİLDE TEMİZ ÜRETİM GÜNLERİ BUTEKOM'DA GERÇEKLEŞTİ

"Günümüz Dünya ticaretinde bir pay sahibi olabilmek; Ulusal bir temiz üretim politikasının belirlenmesi, benimsenmesi ve bu politikanın hızla ve kararlılıkla hayata geçirilmesi ile mümkündür" vurgusundan yola çıkılarak Tekstilde Temiz Üretim Günleri'nin üçüncüsü Endüstriyel Simbiyoz teması ile gerçekleştirildi.

Bursa Teknoloji ve Koordinasyon AR-GE Merkezi (BUTEKOM) tarafından Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO), Uludağ İhracatçı Birlikleri (UIB) ve Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) iş birliğinde düzenlenen etkinliğe Bursa'da faaliyet gösteren tekstil firmalarının temsilcileri ile tekstil mühendisliği öğrencileri katılım sağladı.

Etkinlikte; ilk sunumu BEBKA Planlama Uzmanı Nalan Tepe Şençayır gerçekleştirerek Endüstriyel Simbiyoz kavramı ile BEBKA tarafından yürütülen Endüstriyel Simbiyoz Programı ve

Vakfı) ve Güney Ege Kalkınma Ajansı (GEKA) iş birliğiyle hayata geçirilen

Dr. Emrah Alkaya

Büyük Menderes Havzasında Temiz Üretim Projesi hakkında bilgi verdi.

Nalan Tepe Şençayır

konu ile ilgili Ajans destekleri hakkında bilgileri katılımcılarla paylaştı.

GTE Carbon firması AR-GE Yöneticisi Dr. Emrah Alkaya, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın faydalanıcısı olduğu ve Dünya Bankası Grubu'nun desteklediği "Türkiye İçin Yeşil OSB Çerçevesinin Geliştirilmesi Projesi" hakkında bir sunum gerçekleştirdi. Ayrıca Dr. Alkaya, Büyük Menderes Nehri'nde kritik seviyelere ulaştığı tespit edilen kirliliğin önüne geçmeyi hedefleyen WWF-Türkiye (Doğal Hayatı Koruma

Sürdürülebilir Kalkınma Derneği tarafından yürütülen Türkiye Materials Marketplace (TMM) Projesi Teknik Danışmanı Ferda Ulutaş İşevi ise projenin genel ve kısa vadeli hedeflerini özetleyerek TMM üyelerinin mevcut atıkları ve diğer malzemelerinden örnekler pay-

Ferda Ulutaş İşevi

laşarak şimdiye kadar belirlenen sinerji fırsatlarından örnekler sundu.

Ekodenge AR-GE Grubu Koordinatörü Özge Yılmaz tekstil sektöründe sürdürülebilirlik ve özel sektör uygulamaları ile Türkiye Teknoloji Vakfı temsilcisi Şenol Ataman ise sürdürülebilir üretim konuları hakkında sunum yaptılar.

Özge Yılmaz

BEBKA, başta Kalkınma Planı olmak üzere üst ölçekli planlar ile TR41 Bölge Planı'nda ortaya konan strateji ve öncelikler çerçevesinde bölgedeki sektörel ve tematik sorunlara çözümler sunacak proje ve faaliyetleri desteklemektedir. Ajans, bölgenin uluslararası düzeyde rekabet gücünün artırılmasını desteklerken yenilikçi ve bilgi odaklı sanayi ile çevre ve sosyal bileşenlerin göz ardı edilmediği sürdürülebilir bir kalkınma hedefini benimsemektedir.

“MAKROEKONOMİNİN BAŞARISI MİKRO DÖNÜŞÜME BAĞLIDIR”

Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı V. Fatih Hasdemir bölge planlaması ve kalkınma ajansları hakkında görüşlerini BEBKA Haber ile paylaştı.

Bölge planlaması nedir? Neden gereklidir?

Ülkemizin uzun vadeli kalkınma politikaları, ekonomik büyümenin yanı sıra insani gelişmişlik, hukukun üstünlüğü, bilgi toplumu, uluslararası rekabet gücü, kurumsallaşma, sürdürülebilirlik ve kapsayıcılık boyutlarını da içerecek şekilde çok yönlü bir anlayışla oluşturulmakta ve bütüncül bir bakış açısıyla hayata geçirilmektedir. Ancak, ulusal planlarla ülkemizin her köşesini tüm özellik ve potansiyelleri ile tanımlayıp, buna göre gelişme politikası tayin etmek mümkün değildir. Dolayısıyla, bölge planları kalkınma planlarının ortaya koyduğu genel gelişme perspektifi, stratejisi, politikaları ve öncelikleri çerçevesinde bölgelerde bu stratejinin yapıtaşlarını inşa eden ve bölgeye özgü olarak geliştirilmiş ve derinleştirilmiş özel politikalar, öncelikler ve projeler ihtiva eden stratejik belgeler olmaktadır. Bölge planlarında yerel aktörlerin katılımı, katkıları ve hepsinden önemlisi sahiplenmesi esastır.

Ülkemizde bölgeler arası gelişmişlik farklarının dengeli bir yapıya kavuşturulması, bölgesel ve yerel kalkınmanın hızlandırılması ve sürdürülebilir dengeli gelişmenin sağlanması için kullanılan araç ve politikalar nelerdir? Kalkınma ajanslarının rolü nedir?

Ülkemizin gerçekleştirdiği kalkınma hamlesinin tüm bölgelerimiz ve toplum kesimlerimizce desteklenmesi, hâsıl olan faydalardan da adil bir şekilde yararlanılması temel amaçlardan birisi olagelmıştır. Bu amacın gerçekleştirilebilmesi noktasında bölgesel gelişme politikalarımızın önemi giderek artmıştır.

Bölgesel gelişmenin temel stratejisi mümkün olduğu ölçüde etkinlik ve hakkaniyeti aynı anda sağlamaktır. Bir başka deyişle bir yandan bölgelerarası farkları azaltmak, diğer yandan bölgelerin rekabet gücünü öne çıkarmaktır.

Makroekonomide sağlanan başarının sürdürülebilmesi, her bölgeyi ve her kesimi içine alan yapısal ve mikro dönüşümün sağlanabilmesine bağlıdır. Bu bakımdan, her bölgenin kendi şart ve imkânlarına duyarlı, yerel düzeyde yapısal dönüşüm hedeflerine odaklı ve

“Bölgesel gelişmenin temel stratejisi mümkün olduğu ölçüde etkinlik ve hakkaniyeti aynı anda sağlamaktır.”

çok yönlü bir bölgesel gelişme politikası uygulanmaktadır. Bu uygulamayla bir taraftan doğu ve güneydoğu başta olmak üzere nispi olarak zayıf kalan bölgelerimiz hızla kalkındırılırken, öte yandan ulusal ölçekteki hedeflerin daha da ötesine geçebilmek için bütün

bölgelerimizin kalkınma ve rekabet dinamikleri güçlendirilmektedir. Burada gözettiğimiz temel ilke ise iyi yönetişimdir. Daha kapsayıcı, daha hakkaniyetli ve daha katılımcı kalkınma için bölgesel kalkınma politikalarına özel önem verilmekte, bölgesel gelişme alanında kurumsal yapıların oluşturulması, yeni destek araçlarının geliştirilmesi ile ulusal ve bölgesel düzeyde stratejilerin geliştirilmesi için gerekli adımlar atılarak en uygun araç ve politikalar geliştirilmiştir.

Kalkınma ajanslarının kurulması hem amaçları hem de kurumsal çerçevesi anlamında dönüşüm yaşayan bölgesel gelişme politikaları açısından ülkemizde dönüm noktalarından birisi olmuştur. Kalkınma ajansları, bölgesel kalkınma anlayışında köklü bir değişimin bölge düzeyindeki kilit yapı taşları olarak yerini almıştır. Bölgesel gelişme politikalarının yerel düzeyde uygulayıcısı ve koordinasyon birimi olarak görev yapan kalkınma ajansları, ülkemizde geçmiş dönemde uygulanan bölgesel gelişme çabalarının yeterli başarısı elde edememelerinde en önemli nedenlerden birisi olarak gösterilen “yerel düzeyde kurumsal kapasite eksikliğinin” giderilmesi amacıyla atılmış önemli bir adımdır.

Kalkınma ajansları, her sene açıkladıkları mali destek programlarıyla, yeni yatırımların hayata geçmesini sağlıyor. Ajanslarımız da bu alanda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek için çalışmalarına devam ediyor. Bu vizyonu gerçekleştirmeye yönelik mali ve teknik destek programlarının yanı sıra bölgelerinde sektörel analizler, raporlar ve stratejilerle bölgelerindeki kurumları yönlendirme faaliyetlerini sürdürüyorlar. Ortaya koydukları işbirlikleri ile bölgelerde bugüne kadar eksik olan birlikte çalışma kültürünü destekliyor, ortak akıl platformları ile bölgelerde kalkınma dinamizmini destekliyorlar.

Kalkınma ajanslarının kuruluşlarında bu yana elde ettikleri somut

başarılar ve yerel kalkınmaya, bölgeler arası farkların azaltılmasına yönelik katkıları nelerdir?

Kalkınma ajansları kuruldukları günden bu yana sağladıkları destekler, geliştirdikleri işbirlikleri ve ortaya koydukları yenilikçi yaklaşım ve ürünlerle Türkiye'nin kalkınma girişimine katkı sağlamıştır. Kalkınma ajansları birçok alanda birçok kurumun çözüm ortağı haline gelmiştir.

Ajanslar sundukları destekler vasıtasıyla bölgelerinin proje geliştirme kapasitesine önemli katkılar sunmuştur. Geç-

“ Kalkınma ajansları, her sene açıkladıkları mali destek programlarıyla, yeni yatırımların hayata geçmesini sağlıyor.

mişte oldukça kısıtlı olan proje üretme ve uygulama kapasitesinde oldukça ileri seviyelere ulaştık. Bugün geline noktada bölgelerde ciddi anlamda bir proje altyapısının oluştuğunu gözlemliyoruz. Ajanslar sanayi, çevre, kırsal kalkınma, turizm gibi birçok konuda projeyi bölgelerinde destekledi. Bu yıl Türkiye’de 26 Kalkınma Ajansı 60 mali destek programıyla yaklaşık 700 milyon TL destek bütçesi bulunan teklif çağrısı duyurdu. Bu projeler hayata geçtiğinde ekonomik ve sosyal kalkınma anlamında önemli yatırımlar yapılacak. 2018 yılından itibaren ise Kalkınma Ajanslarının faaliyetlerini sonuç odaklı programlar kapsamında kurgulayacaklar. Önümüzdeki süreçte hibe desteklerini ağırlıklı olarak sonuç odaklı programlar kapsamında daha odaklı ve daha etkili bir şekilde kullanılacak.

Bölge planları kalkınma ajansları vasıtasıyla operasyonel hale gelmiştir ve bu anlamda ajanslar Kalkınma Bakanlığı’nın çözüm ortağı olmuştur. Daha

da önemlisi, bu plan ve buna bağlı analiz çalışmaları ile bölgenin vizyonu genişletilmiş, kalkınma için odaklanılması gereken alanlar tespit edilmiş ve bu yönde somut adımlar atılmıştır. Diğer yandan, mali desteklerle finansman erişim sorunu olan hem işletmeler hem de yerel yönetimlerin projeleri için katalizör olmuştur.

Ayrıca Türkiye’de bulunan 26 Kalkınma Ajansına bağlı 81 ilin her birinde bir Yatırım Destek Ofisi bulunmaktadır. Yatırım Destek Ofisleri ile bulundukları illerde iş ve yatırım ortamının yerli ve yabancı yatırımcılara tanıtımı ve teşvikiyle ilgilenmektedir. Yerli ve yabancı yatırımcıya bilgi vermek, yol göstermek; yatırımcıların karşılaşılabilecekleri engel ve sorunları tespit ederek sorunların çözümü konusunda yardımcı olmak konusunda çalışmalar yürütmektedirler. Verilen danışmanlık hizmetleri ücretsiz olarak verilmektedir.

Hazırlanmakta olan 11. Kalkınma Planında nasıl bir Türkiye öngörüyor?

On Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 2019-2023 dönemi için hazırlanmaktadır. 2023 hedeflerimizle plan hedefleri aynı dönemi içermektedir. Dolayısıyla Plan hedefleri çerçevesinde oluşturacak büyüme stratejisi, bizi aynı zamanda 2023 hedeflerimize yaklaştıracak yol haritasını da ortaya koyacaktır.

Yeni kalkınma planı, ülke olarak odaklanacağımız kritik önemdeki yapısal dönüşüm alanlarını ve bunlara ilişkin hedef ve stratejileri de ortaya koyacak temel politika belgesi olacaktır. Bu plan döneminde iş yapış biçimlerimizden yatırımlarımıza, kamu hizmetlerimizden şehirleşmeye dek attığımız her adımda kalite birinci önceliğimiz olacaktır. Fiziki altyapıdan teknolojiye, eğitimden sağlığa, emniyetten adalet ve demokrasimize kadar her alanda ülkemizi üst kademelere çıkarmakta kararlıyız. Bunun için kalkınmanın bizatihi amacı ve aynı zamanda da aracı olan insa-

nımıza yaraşır biçimde çok boyutlu, dinamik ve akıllı planlar yapıyoruz. Geçmiş tecrübelerimizden faydalana-rak toplumumuzun tüm kesimlerinin istek ve ihtiyaçlarına yönelik iddialı ve gerçekçi hedefler oluşturmuyoruz.

11. Kalkınma Planı döneminde yenilikçi, yerli ve milli üretime dayalı yüksek teknoloji üretir hale gelen güçlü bir ekonomik yapıyı oluşturmayı amaçlı-

“ Bölge planları kalkınma ajansları vasıtasıyla operasyonel hale gelmiştir ve bu anlamda ajanslar Kalkınma Bakanlığı’nın çözüm ortağı olmuştur.

yoruz. Bu yapıyla savunma sanayi, ilaç ve yazılım alanları başta olmak üzere, katma değeri yüksek pek çok sektörde söz sahibi olmayı hedefliyoruz. Biyo-teknoloji, malzeme teknolojileri, bilgi ve iletişim teknolojilerinde kapasitemizi arttırarak ileri teknoloji sektörlere üretim yapar hale geleceğiz.

Plan döneminde sanayimizin dijitalleşmesinin yol haritasını ortaya koyarak, üretimde hız, verimlilik ve kaliteye odaklanacağız. Katma değeri yüksek, yenilikçi ürünler üretmek suretiyle dünya pazarlarında daha rekabetçi olacağız. Geleneksel sanayi kollarımızı da günün şartlarına göre dönüştürerek bu sektörlerdeki istihdamın niteliğinin artarak sürmesini sağlayacağız.

Dijital ekonominin gerektirdiği özellikleri kazandırarak iş gücümüzün niteliğini arttıracaktır. Enerjide yerli kaynaklarımızı daha fazla değerlendirerek nükleer enerjiyi elektrik üretimi amacıyla kullanacak ve yenilenebilir enerji kaynaklarının enerji üretimimizdeki payını arttıracaktır.

Yerel potansiyelleri yerel aktörlerle gerçekleştirmek üzere tüm bölgelerimize özen önem vereceğiz. Bütün yörelerimizin potansiyellerinden azami düzeyde yararlanmak ihtiyacı bulunmaktadır. Bir yandan refahın ülke sathına daha dengeli yayılmasını sağlamak üzere bölgesel gelişmişlik farklarını azaltma çabasında olurken bir yandan da tüm bölgelerin potansiyelini değerlendirip rekabet güçlerini artırma hedefini gözeteceğiz.

“ Savunma sanayi, ilaç ve yazılım alanları başta olmak üzere, katma değeri yüksek pek çok sektörde söz sahibi olmayı hedefliyoruz.

FATİH HASDEMİR KİMDİR?

1965 yılında Erzurum’da doğdu. 1987 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümünden mezun oldu. 1990 yılında Birmingham Üniversitesinde Yüksek Lisans ve 1994 yılında Hull Üniversitesinde doktora programlarını tamamladı.

1998-1999 yıllarında askerlik hizmetini Milli Savunma Bakanlığı Maliye Dairesi Başkanlığında Proje Subayı olarak yaptı.

1995-2002 yılları arasında Balıkesir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümünde Öğretim Üyeliği ve Dekan Yardımcılığı, ayrıca Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yaptı. 2002-2003 Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunda Enerji Uzmanlığı, 2003-2005 Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanlığı, 2005-2011 Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi (Ulusal Ajans) Başkanlığı, 2011-2013 Avrupa Birliği Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı ve 2013-2016 yıllarında da Brüksel’de Avrupa Birliği Nezdinde Türkiye Daimi Temsilci Yardımcılığı görevlerinde bulundu.

26 Aralık 2016 tarihinde Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcılığı görevine vekâleten atandı.

BEBKA, BİLECİK’İ TURİZMCİLERLE BULUŞTURDU

Bilecik’in tanıtımına katkı sağlamak amacıyla, Bilecik Valiliği koordinasyonunda, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından 14 Mayıs’ta turizm acentelerine yönelik olarak Bilecik Info Gezisi düzenlendi. Katılımcılar Bilecik’in turizm değerlerini inceledi.

Bilecik Valisi Tahir Büyükakın, BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim, TURSAB Genel Başkan Yardımcısı Hasan Erdem öncülüğünde, Osmaniye, Söğüt ve Pazaryeri ilçe kaymakamlıkları ve belediyelerinin destekleri ve TURSAB Güney Marmara Bölgesel Yürütme Kurulu üye seyahat acentelerinin katılımları ile Bilecik Info Gezisi gerçekleştirildi.

Ağırlıklı olarak Arap ülkelerinden gelen turistlere hizmet veren acentelerden oluşan gruba, Bilecik’in doğal güzellikleri, tarihi değerleri ve sağlık turizmi imkanları tanıtıldı. Pazaryeri ilçesi çömlekçi köyü Kınık, Bozcaarmut ve Küçükemah göletlerinin ziyareti ile başlayan gezi; Bilecik Valisi Tahir Büyükakın’ın teşrifleriyle gerçekleşen öğle yemeği ve değerlendirme toplantısı ile devam edip, Söğüt ve

Osmaniye-İçmeler Tesisi ziyaretlerinin ardından gerçekleşen akşam yemeği ile son buldu.

Bilecik’in tarihi, kültürel ve doğal zenginlik olarak ciddi bir potansiyel taşıdığı ancak hak ettiği değeri görmesi için tanınırlığının artması ve bazı temel altyapı eksiklerinin giderilmesi gerektiğini belirten yetkililer, konumu itibarıyla oldukça avantajlı ve bakir kalan doğası ile cezbedici olan Bilecik’in turizmde önemli bir noktaya gelebileceğini aktardılar.

Özge YILDIZ

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
Uzman

Bölge Planı: Bölgesel Kalkınmanın Yol Haritası

Sürdürülebilir kalkınma dünyanın gündeminde önemli bir yer teşkil etmektedir. Buna istinaden, küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmaya yönelik strateji belgeleri oluşturulmaktadır. Türkiye de bu stratejilerle uyumlu olarak ulusal planlar hazırlamaktadır. Ayrıca yerelde sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi amacı ile bölgesel çalışmalar Kalkınma Ajansları tarafından yürütülmektedir.

Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak ve sürdürülebilirliğini sağlamak, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak; kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek üzere kalkınma ajansları tarafından hazırlanan Bölge Planı, hiyerarşik olarak ulusal düzeyde hazırlanan kalkınma planlarının hemen altında yer alan ve bölgelerin gelecek hedeflerini içeren bir strateji belgesidir. Bölge planı, bölgesel kalkınmaya

Katılımcılık esaslı saha çalışmaları, çalıştaylar ve toplantılar düzenlenerek bölgeye özgü öncelikler belirlendi.

hizmet eden tüm çalışmaları yönlendirip bölgesel gelişmeyi koordine eden bir politika belgesi olması açısından da önemli bir konuma sahiptir.

Kalkınma Bakanlığı yetkisiyle Kalkınma Ajansları tarafından 2014-2023 yıllarını kapsayan ve bölgesel kalkınmayı amaçlayan yol haritası niteliğinde bölge planları hazırlandı. 2014-2023 yılı TR41 Bölge Planı çalışmaları katılımcı bir anlayışla gerçekleştirilmiş, planının hazırlanması sürecinde Ajansımız tarafından araştırma,

tespit, analiz ve değerlendirme çalışmaları yapıldı. Mevcut durum tespitine yönelik literatür taraması yapılarak tüm ilgili verilerin toplanması, iller bazında bir araya getirilerek derlenmesi ve analiz edilmesi sağlanmıştır. Bölge planı kapsamında analizlere ek olarak katılımcılık esaslı saha çalışmaları, çalıştaylar ve toplantılar düzenlenerek bölgeye özgü öncelikler, tedbirler ve vizyon belirlendi.

Bölge planı süreç haritası

Bölge planı çalışmalarına kamu, özel sektör ve sivil toplumu kapsayan, planın uygulanması ve sahiplenilmesinde rolü olan paydaşların analizi ve paydaş ziyaretleriyle katılımcı bir şekilde hazırlandı. Bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel tüm sektörlerine ilişkin mevcut durum tespit ve analiz çalışmaları yapıldı. Yine bu süreçte, il bazlı ve sektörel anlamda oluşturulan Özel İhtisas Komisyon Toplantıları ile bölgeye ait önemli bilgi ve eğilimler elde edildi. Bu toplantılar, Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik, 'Sosyal Yapı', 'Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar,' 'Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormanlık,' 'Turizm' ve 'Sanayi' olmak üzere altı başlık altında gerçekleştirildi. Ayrıca Kalkınma Kurulu üyeleri ve bölgedeki çeşitli sektörlerde yer alan diğer paydaşları içeren

"Bölgesel Kalkınma Öncelikleri" konulu anket çalışması da bu süreçte yürütüldü.

VİZYON ve GELİŞME EKSENLERİ

Bu katılımcı ve teknik çalışmalar sonunda, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden oluşan TR41 Bölgesi için hazırlanan 2014-2023 Bölge Planının vizyonu "Kuruluştan kurtuluşa, geçmişin mirasını değer katarak geleceğe taşıyan, uluslararası düzeyde rekabetçi; sürdürülebilir üretim, yenilik ve yaşam merkezi" olarak belirlendi.

KURULUŞTAN KURTULUŞA GEÇMİŞİN MİRASINI DEĞER KATARAK GELECEĞE TAŞIYAN, ULUSLARARASI DÜZEYDE REKABETÇİ; SÜRDÜRÜLEBİLİR ÜRETİM, YENİLİK VE YAŞAM MERKEZİ

Bu vizyona erişilmesini sağlayacak üç temel gelişme eksenine ise; Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü, Beşeri Gelişme ve Sosyal İçerme, Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre olarak belirlenmiştir. Bu gelişme eksenlerinin altında yer alan öncelik ve tedbirler, bölgenin gelişmesi için plan dönemi boyunca yapılacak faaliyetler ve ulaşılabilecek amaçlanan hedefler için yol gösterici olacaktır. Mevcut küresel ve ulusal temel eğilimler çerçevesinde hazırlanan TR41 Bölgesi

2014-2023 dönemi Bölge Planı, önümüzdeki dönemde yaşanması muhtemel gelişmeler de dikkate alınarak hazırlandı. Ortaya konan gelişme eksenleri, öncelik ve tedbirler yoğun ve detaylı çalışmalar sonucunda ortak akılla oluşturuldu. Bursa Eskişehir Bilecik Bölgesi vizyona ulaşmak için 3 temel gelişme eksenini ve öncelikler belirlendi.

Gelişme Eksen 1. Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü

Günün ihtiyaçlarına göre sürekli geliştirilen üretim teknikleri, nitelikli işgücü ve üretim verimliliğinin sağlanması, Ar-Ge ve inovasyon odaklı ileri teknoloji, küresel ekonominin kurallarına ve işleyişine büyük etki yapmaktadır. Üretim yanında ticaret ve sermaye hareketlerin-

tam anlamıyla cevap veremediği ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda başta işletmeler olmak üzere “işbirliği içinde rekabet” olgusu birçok kurum ve kuruluş açısından bir gereklilik olarak ortaya çıkmıştır. Küresel ölçekte yaşanan bu algı değişikliği bütün dünyadaki ülkelerde rekabet algısının da değişmesini sağlamış; kar odaklı bir üretim algısından sürdürülebilir bir üretim anlayışına yönelimi tetiklemiştir. Buna istinaden, “Uluslararası Alanda Yüksek Rekabet Gücü” gelişme eksenini tanımlandı.

Gelişme Eksen 2. Beşeri Gelişme ve Sosyal İçerme

Beşeri gelişme sosyal kalkınmanın en önemli bileşenlerinden biridir. Ortalama yaşam beklentisi, okur-yazarlık, eğitim,

ve kamu sektörü ve özel sektörün yanı sıra sivil toplumun gelişimi de beşeri gelişmenin öne çıkan dinamikleri haline gelmiştir. Bütün bunlar beşeri gelişmenin önemini artırmış ve bu konuda daha sistematik yaklaşımların oluşturulması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Beşeri gelişmenin sağlıklı olabilmesi için dezavantajlı grupların da bu gelişme sürecine olabildiğince kapsayıcı bir biçimde dâhil edilmesi ve bu yolla sosyal içermenin geliştirilmesi de elzemdir. Sosyal içerme engelliler, çocuklar, gençler, kadınlar, yaşlılar gibi beşeri kaynağın farklı kesimlerinin beşeri gelişme sürecine en etkin bir biçimde dâhil edilmesini sağlayacak tedbirler geliştirilmesini ifade eder. Bu anlamda insani gelişmenin dengeli ve kapsayıcı bir şekilde gerçekleştirilmesi beşeri sermayenin gelişimi için de önemli bir katkı sunmaktadır.

Gelişme Eksen 3. Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre

2014-2023 bölge planı ile çevresel sorunların sürdürülebilir bir yaklaşımla çözülmesi, çevresel-kentsel kalitenin artırılması, kamu kurum ve kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin teknik altyapılarının geliştirilerek hizmet kalitesinin artırılması yolu ile yaşam koşullarının iyileştirilmesi hedeflenmektedir. Bölgemiz yoğun enerji tüketiminin yanında enerji de üretmektedir. Yenilenebilir enerji, enerji verimliliği, yerel enerji potansiyelin kullanılması ve çevresel etkilerinin en aza indirilmesi bölgemiz için önem arz etmekte olup, enerji sürdürülebilir kalkınma hedefinin önemli bir bileşeni olarak öncelikler arasında yer almıştır. Bu nedenle Dengeli Mekânsal Gelişme ve Sürdürülebilir Çevre bölgemiz vizyonuna ulaşmak için önem arz eden bir gelişme eksenini olarak tanımlandı.

de yaşanan serbestleşme, her alanda rekabet olgusunu değiştirerek ulusal ölçekten uluslararası boyutlara taşımıştır. İşletmelerin ulusal ve uluslararası rekabet şartlarına uyum gösterebilmesi, sürdürülebilirliklerini sağlaması ve dolaylı olarak da halkın sosyal refah düzeyinin yükseltilebilmesi için artık sadece üretim odaklı bir kalkınma modelinin ihtiyaçlara

sağlık gibi temel göstergelerden oluşan beşeri gelişmişlik bir toplumdaki yaşam kalitesinin yansımasıdır. Günümüz toplumlarında insan kaynağı hem ekonomide ve hem de sosyal hayatta en temel etkenlerden biri olmuştur. Bu bağlamda nüfusun kentlerde yoğunlaşması ve kentsel hayatın gelişimi, sosyal yaşam içerisinde kültürel boyutun önem kazanması

Hedef Bilgi Odaklı Sürdürülebilir Kalkınma

Feyza YAPAR

Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
Uzman

Ajansımız proje destekleme faaliyetleri dışında planlama ve yönlendirme faaliyetleri ile bölgenin gelişme eksenlerinin ve önceliklerinin belirlenmesi, sektörlerin ihtiyaçlarının tespit edilmesi, çalıştayların düzenlenmesi noktasında çalışmalarına devam etmektedir. Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi tarafından yürütülen bu faaliyetler arasında bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesini hızlandırmaya ve rekabet gücünü artırmaya yönelik araştırmalar yapılması, yerel aktörlerin katılımı ile bölgesel ve sektörel bazda plan

• Sanayide rekabetçilik ve kümelenme

BEBKA sürdürülebilir kalkınma ve bölgesel rekabet edilebilirliğin geliştirilmesi anlamında kümelenme faaliyetlerine kurulduğu ilk tarihten itibaren başlayarak, sektörel analizlerle doğal oluşan ve potansiyel küme yapılarını tespit etti. Sektörde farkındalık artırıcı ve küme üyeleri arasında tecrübe paylaşımı sağlayacak bir dizi faaliyetler gerçekleştiren BEBKA kümelenme çalıştayları, küme buluşmaları, Kümelenme ve Rekabetçilik Zirvesi, yurtdışı ziyaretler ve eğitimler

ve programlar hazırlanması, yerel, ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği ve kapasite geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması yer almaktadır.

Bu kapsamda bölgede öne çıkan odak alanlar Bölge Planı hazırlık sürecinde katılımıcılık esası ile belirlenmiş ve bu alanlar doğrultusunda çeşitli faaliyet yürütülmektedir. Bu alanlar kısaca sanayide rekabetçilik, kümelenme, tasarım, markalaşma ve yaratıcı endüstriler, girişimcilik, çevre ve enerji ile turizm olarak sıralanabilir.

ile kümelenme kavramının bölgedeki öneminin anlaşılması için çeşitli faaliyetler yürüttü. Yapılan analizler ve görüşmeler neticesinde ortaya çıkan küme yapıları belirlenerek hem küme organizasyonun kendisi, hem de küme içerisinde yer alan firmalar mali ve teknik desteklerle desteklendi. Avrupa Küme Mükemmeliyet Vakfı ve Ege İhracatçı Birliği tarafından verilen Bölgesel Rekabet ve Küme Mükemmeliyeti eğitimini alan Ajans uzmanlarının hazırladığı sektörel çalışmalar ile projeler geliştirildi¹. Bu projelere en temel örnek

Sürdürülebilir Ev Tekstili Projesine verilen teknik destek ile ilgili proje Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan yaklaşık 12 Milyon TL almaya hak kazandı. 2014 yılında düzenlenen "Kümelenme ve Rekabetçilik Zirvesi" ile kümelenme konusunda bölgedeki farkındalığın artırılması ve mevcut kümelerin edindikleri tecrübelerin sanayiciler ve ilgili kuruluşlarla paylaşılması amaçlandı. Kümelenme faaliyetlerini bölgesel küme buluşmaları ve istatistiksel küme analizleri ile sürdürüldü. Saha çalışmaları ile de desteklenen, il bazında sektörel küme analizlerini de içeren çalışmalar raporlandı. Kümelenme çalışmaları, bölgemizde ön plana çıkan raylı sistemler ve havacılık sektörlerinin analizi ile devam etti. Bu sektörlerde mevcut durum analiz edilip, sektörün gelişimi ve beklentiler irdelendi. Daha sonrasında verilecek mali destek programlarına bu çalışmalar arka plan oluşturdu.

BEBKA GİRİŞİMCİNİN DE YANINDA

Ajans bölgemizde girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik programlar da uygulamaktadır. Bu alanda çalışmalar 2015 yılından itibaren gelişerek devam etmektedir. Bu çalışmalardan önde gelen program, son yıllarda uygulanmakta olan

Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP)'dır. Bu program yeni girişimcilere yönelik mentorluk ve danışmanlık

içeren bir hızlandırıcı programdır. Programda amaç, yeni kurulan yenilikçi ve teknolojik ürünü veya hizmeti olan firmaların büyüme hedeflerine ulaşmalarında mentorlarla destek verilmesi ve girişimcilerin yatırım alabilecek hale gelmelerine yardımcı olmaktır². Program Eskişehir ve Bursa’da uygulandı, girişimciler yatırımcı karşısına çıkarak projelerini sunma fırsatı elde etti. Program 2018 yılında Eskişehir ilinde ikinci defa uygulanmaya devam etmektedir.

2018 yılında, girişimcilik ile ilgili yürütülen bu faaliyetleri de kapsayacak şekilde, daha kapsamlı bir program oluşturulması hedeflendi. Girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik yeni bir sonuç odaklı program oluşturularak il bazında mevcut durumun analizi, eksiklerin belirlenmesi ve girişimcilik ekosisteminin eksik ayaklarının tamamlanması ve güçlendirilmesi için gerekli mali ve teknik desteğin sağlanması yönünde gerekli planlar yapılmaktadır. SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı ise 2018 yılı içerisinde uygulanması planlanan yeni bir program olup, KOSGEB, İŞKUR gibi kurumlar ile iş birliği kurularak, girişimci adaylarının, özellikle inovatif fikri olanların ve teknoloji tabanlı yeni girişimcilerin eğitimlerle, mentorlarla desteklenmesi planlanmaktadır.

TR41 Bölgesi için girişimcilik ekosisteminin analizi yapılarak, Bursa, Eskişehir ve Bilecik’te ayrı ayrı ihtiyaçlar belirlenecek ve buna göre yapılması gerekenler ortaya çıkarılacaktır. BEBKA, bu noktadan sonra teknik programlar ve mali destekler ile bu eksik alanları desteklemeyi, bu ekosistemin önemli parçalarından olan üniversite-

ler, özel sektör, STK ve kurumların da desteklenerek, sürdürülebilir bir ekosistem oluşturulmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir.

• Tematik Turizm Çalışmaları

Ajans tarafından tanıtım çalışmalarının yanı sıra turizm alanında bölgemizdeki stratejik potansiyele sahip iki alan üzerinde yoğun çalışmalar yürütüldü.

Bunlardan ilki, 2013 yılında başlayan **sağlık turizmi** çalışmaları kapsamında, Bursa Valiliği koordinasyonunda, Kamu Hastaneleri Birliği ve Uludağ Üniversitesi iş birliğinde Bursa İli Sağlık Turizmi Master Planı çalışmasıdır. Bu çalışma ile

sektör “medikal altyapısı ve termal turizm altyapısı” başlıklarında ele alındı. Sağlık sektörü medikal altyapısı kapsamında, sağlık kurumlarının (hastane, tıp merkezleri vs.) branş bazında ihtisaslaşma, sunulan hizmetler ve fiyatları, gelen yabancı hasta sayısı ve ülkeleri, personel nitelikleri, akreditasyon durumu, kapasite ve doluluk oranları, tedavi bekleme süreleri ve sağlık kurumlarının yeni yatırımları incelendi.

Termal turizm altyapısı kapsamında ise, termal turizm işletmelerinin (oteller, pansiyonlar vs.) termal kaynaklar, personel

nitelikleri, yatak kapasitesi, hizmet kalitesi, kapasite ve doluluk oranları, sunulan hizmetlerin fiyatları ve termal turizm işletmelerinin yeni yatırım planları ortaya kondu³. Anket çalışmaları, saha analizleri yapılarak, sektörü desteklemek amacı ile bir Eylem Planı hazırlandı ve kamuoyu ile paylaşıldı. Sağlık turizmi alanında bilgi düzeyini artırmak ve bilinçlendirmek amacı ile eğitimler ve toplantılar düzenlendi, mali destek programlarına yönelik öncelikler yine bu program kapsamında elde edilen bilgiler doğrultusunda belirlendi. Ayrıca, sektörün hem ulusal hem uluslararası alanda tanıtımını desteklemek amacı ile fuar ve kongrelere katılım sağlandı.

Bursa Valiliği koordinasyonunda, ekonomik, sosyal ve çevresel dengelerin dikkate alınarak Uludağ ve yakın çevresinde turizm olanaklarının dört mevsime yayılması, geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması ile Uludağ’ın kış turizminde uluslararası cazibe merkezi olması amacıyla 2016 yılında “Uludağ Sürdürülebilir Turizm Planı” çalışması yürütüldü. Çalışma, kış mevsiminde önemli bir kayak merkezi olması yanında Uludağ’ın, sahip olduğu diğer doğal ve kültürel özelliklerinin de ön plana çıkarılması, bu yolla kış turizmi ile birlikte potansiyeli olan bütün

² <https://www.bebka.org.tr/techup/>

³ <https://www.bebka.org.tr/bilgi/turizm-152>

turizm çeşitlerinin ele alınarak bütünsel ve dört mevsim boyunca turistlere hitap eden bir turizm merkezi olması amacıyla Alaçam Bölgesi ile bütünleşik “Uludağ 4 Mevsim Sürdürülebilir Turizm Planı” çalışması yürütülmesini kapsamaktadır⁴. Konu ile ilgili kurumlar, uzmanlar ve özel sektör temsilcilerinin katılımı ile 2016 yılında “Uludağ Sürdürülebilir Turizm Planı Tanıtım Toplantısı ve Çalıştayı” düzenlendi, Uludağ ve yakın çevresine yönelik temel eğilimler ve sorun tespiti yapılarak proje önerileri geliştirildi. “Uludağ Yerleşimleri 4 Mevsim Sürdürülebilir Turizm Çalıştayı” ve Orman ve Su İşleri II. Bölge Müdürlüğü ev sahipliğinde “Uludağ Sürdürülebilir Turizm Planı Tecrübe Paylaşımı Toplantısı”nda uluslararası düzeyde benzer örnekler incelendi, yerel paydaşlara bilgilendirme yapılarak görüş ve öneriler alındı. Tüm bu çalışmaların sonucunda “Uludağ 4 Mevsim Sürdürülebilir Turizm Planı”, Uludağ ve Alaçam bölgelerinin bölgesel, ulusal ve de uluslararası platformlarda tanıtımını sağlayacak “Uludağ Tanıtım ve Pazarlama Stratejisi” çalışmaları tamamlanarak nihai rapor hazırlandı.

• Çevre, Enerji ve Endüstriyel Simbiyoz

Endüstriyel Simbiyoz, tercihen birbirine fiziksel olarak yakın olup, normalde birbirlerinden bağımsız çalışan iki veya daha fazla endüstriyel işletmenin bir araya gelerek hem çevresel performansı hem de rekabet gücünü artıracak uzun

süreçli ortaklıklar kurması ve dayanışma içinde çalışmasını temsil eder. Endüstriyel

simbiyoz ayrıca, Ar-Ge, inovasyon ve kümelenme faaliyetlerinin yanı sıra, yeni iş alanları yaratma potansiyeli ile girişimciliği ve bölgesel kalkınmayı da destekleyen bir yaklaşım olarak ortaya çıkmaktadır⁵. Endüstriyel simbiyoz programı Ajans tarafından yürütülen yenilikçi ve kapsamlı bir programdır. Ortaya konulan prog-

ram ile, bölgedeki endüstriyel simbiyoz uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik farkındalığın artırılması, bölgesel ve sektörel analizlerin yapılarak mevcut potansiyelin ve stratejinin belirlenmesi, fizibilite çalışmalarının yapılması, iletişim faaliyetlerinin yürütülmesi ve endüstriyel simbiyoz uygulamalarının sürdürülebilirliğine ve yaygınlaştırılmasına yönelik altyapının oluşturulmasının sağlanması hedeflendi.

Programın ilk aşamasında, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) iş birliği halinde fizibilite çalışmaları, bölgede ilgililerin katıldığı bilgilendirme ve farkındalık çalıştayları, yüz yüze görüşmeler yapıldı ve potansiyel simbiyoz projelerine yönelik bir rapor hazırlandı.

2016 yılında, TR41 Bölgesi için bölgesel bir endüstriyel simbiyoz ağı ve yönetim modelinin geliştirilmesi için hazırlanan “Bursa Eskişehir Bilecik Bölgesinde Düşük Karbon Ekonomisine ve Kaynak Verimliliğine geçiş için Endüstriyel Simbiyoz Kapasite Artırımı Projesi” Newton-Kâtip Çelebi Fonu kapsamında destek almaya hak kazandı. Proje ile, İngiltere ve bizim arasında bilgi ve tecrübe paylaşımı

sağlandı, bölgemizdeki kurum temsilcileri konu hakkında eğitim aldı, ayrıca İngiltere’ye simbiyoz örneklerini incelemek amacı ile resmi ziyaret düzenlendi. Programın en kapsamlı faaliyetlerinden biri ise Endüstriyel Simbiyoz Konferansı ve Proje Pazarı oldu. Konferans sırasında İngiltere ve Türkiye’deki endüstriyel simbiyoz

uygulamaları, proje örnekleri ile konunun politika ve mevzuat açısından değerlendirilmesi üzerine oturumlar düzenlendi, bölgede bir ilk uygulama olan Endüstriyel Simbiyoz Proje Pazarı’na 56 proje başvurusundan seçilen 32 proje sergilendi.

Endüstriyel simbiyoz ile ilgili farkındalık, bilgilendirme ve kapasite artırımı çalışmalarını takiben, BEBKA tarafından mali destek programı hazırlandı. Endüstriyel simbiyoz alanındaki çalışmalar, 2018 yılında hazırlanan Sürdürülebilir Üretime Geçiş Sonuç odaklı programı olarak gündemde yerini almış olup, gelecek 3 sene içerisinde bu alanda çalışmalar devam edecektir.

• Tasarım, Markalaşma, İnovasyon ve Yaratıcı Endüstriler

Ajans faaliyetleri kapsamında bölgemizde katma değerli üretime geçişe katkı sağlanması amacı ile tasarım, markalaşma, AR-GE ve inovasyon kapasitesinin artırılması konusunda çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

Sanayinin gereksinim duyduğu yeni ürünler, kalite ve standartların yükseltilmesi, maliyet düşürücü yeni tekniklerin

geliştirilmesi ve yeni üretim teknolojilerinin kullanılabilmesi için proje üretecek üniversiteler, ticaret sanayi odaları ve özel sektörle iş birliği halinde ar-ge proje pazarları düzenlenmektedir⁶. Eskişehir’de 2011 ve 2012 yıllarında ESİNKAP projesi kapsamında Eskişehir Sanayi Odası iş birliği ile ulaşım, bilişim gibi farklı temalarda, 2012 yılından itibaren ise Bursa’da Ulu-ğ Tekstil İhracatçıları Birliği ile iş birliği

Bursa’da önemli, bir potansiyele sahip olan bebe ve çocuk tekstil sektöründe tasarım ve markalaşmanın desteklenmesi amacı ile her yıl düzenlenen Junioshow Bursa Uluslararası Bebe, Çocuk ve Hazır Giyim ve Çocuk İhtiyaçları Fuarı kapsamında düzenlenen Genç Tasarımcılar Yarışması BEBKA tarafından yürütülmüştür. Bebek ve çocuk giyimi ve ihtiyaçları konusunda yeni tasarımcıların

halinde tekstil ve konfeksiyon sektöründe ar-ge proje pazarları düzenlenmektedir. Proje pazarları ile projeler sanayiciler ile buluşturulmakta, sanayiciler ile akademisyenler arasında iş birliği projeleri geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır.

Geçtiğimiz yıllarda bölgede tasarım kapasitesinin artırılması amacı ile bölgemizde öne çıkan tekstil, mobilya, otomobil, seramik, makine, endüstriyel tasarım gibi alanlarda tasarıma yönelik faaliyetler düzenlendi. 2015 yılında başlayan faaliyetlerin başında ev tekstil fuarı ve tasarım zirvesi gelmektedir. Bu etkinlikte, bölgemizdeki birçok tekstil firması tasarımlarını sergiler iken dünyaca ünlü tasarımcılardan tecrübe paylaşımı imkânı elde etti. 2016 yılında da düzenlenen Tasarım Zirvesi’nde ulusal ve uluslararası tasarım ödülüne sahip tasarımlar sergilendi, tasarım alanında başarılı kişilerin konferans ve panelleri düzenlendi, ayrıca farklı alanlarda tasarım eğitim ve çalıştayları yer aldı.

önünü açmak ve sektörün tanıtımına katkı sağlamak amacı ile düzenlenen yarışmaya üniversite öğrencileri çeşitli tasarımları ile başvurmuş ve ödüllendirilmiştir.

Tasarım, inovasyon ve AR-GE kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalarımız-

dan bir diğeri ise 2015 yılından itibaren Bursa Büyükşehir Belediyesi, Milli Eğitim Bakanlığı ve Bursa Bilim ve Teknoloji

Merkezi iş birliğinde düzenlenen Science Expo ve bu kapsamda düzenlenen proje yarışmasıdır. Bu yıl 7.si 26-29 Nisan 2018 tarihlerinde düzenlenen ve Science Expo kapsamında yarışma konuları akıllı uygulamalar, yazılım mühendisliği, artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik, robotlar, biyoteknoloji, yapay zekâ olarak belirlendi, yarışmaya 78 farklı ilden 1265 proje başvurusu geldi. Bu projeler etkinlikte sergilendi, bölgemizden gelen binlerce çocuk bu etkinlikte çeşitli bilimsel deneyler yaptı, atölyelere katıldı. Bilimi sevdirmeyi, bilimsel bakış açısını yaygınlaştırmayı hedefleyen bu etkinlik bu yıl da yüksek katılımı ile tamamlandı.

• Kalkınma Göstergeleri ve Ekonomi Göstergeleri

Bölgemizdeki gelişimi izleme amacı ile önemli araçlar geliştirilmiş olup, bu kaynaklar düzenli olarak güncellenmekte ve kamu oyu ile paylaşılmaktadır. Bu çalışmalardan biri TR41 Kalkınma Göstergeleri’dir. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Göstergeleri, Dünya Bankası Kalkınma Göstergeleri, Bin Yıl Kalkınma Hedefleri, İllerin ve Bölgelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması gibi ulusal ve uluslararası çalışmalarda kullanılan sosyoekonomik göstergeler taranarak bölgemiz için geniş bir gösterge seti oluşturuldu, bölgemizde düzenlediğimiz kapsamlı bir çalıştay ile bölge kalkınma göstergeleri belirlendi. Bu yayınlar Ajans tarafından gözlemlenmesi ve bölge planının izleme ve değerlendirme süreci açısından önemli araçlar olarak değerlendirilmektedir⁷.

Bölgemiz özelinde yayınlanan diğer önemli bir kaynak ise 2011 yılında aylık yayınlanmaya başlayan Ekonomi Göstergeleri bültenidir. Bu bülten ise TR41 bölgesi ve illerinin bazı temel ekonomi göstergelerini bir araya getirmekte, böylece bölgede yaşanan ekonomik gelişmelerin takibini kolaylaştırmakta, ekonomik gelişimi izlemede önemli bir yayın olarak değerlendirilmektedir.

⁶ <http://www.utibargeprojepazari.com/>

⁷ 2017 Faaliyet Raporu

Yasin DALGIÇ

Planlama, Programlama ve
Koordinasyon Birimi - Uzman

BEBKA odak alanlarını belirledi

TR41 Bölgesinde katılımcı bir yaklaşımla belirlenmiş olan bölgesel kalkınma politikalarını ve uygulamaya konulacak tedbirleri hayata geçirmek amacıyla 2018 yılı için, Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda kalkınma ajanslarında yeni bir program yönetimine geçiş sağlandı.

Sonuç Odaklı Programlar adı verilen bu yeni bakış açısı ile kalkınma ajanslarının yeni dönemde daha pro-aktif roller üstlenerek, merkezi ve yerel paydaşlarla birlikte bölgeleri için kalkınma gündemini oluşturması amaçlandı. Bu bağlamda bölge planları ve sektörel stratejiler ile uyumlu olarak kalkınma gündemlerinin oluşturulması, ortak akılla geliştirilen faaliyetlerin belli hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmesi hedefleniyor.

Sonuç Odaklı Programlar (SOP):

- Belirli bir sektör, tema veya mekânda kalkınma sonuçları elde etmek amacı taşıyan alt program, tedbir, proje ve faaliyetleri içeren,
- Nitelikli analize dayanan,
- Ölçülebilir sonuç ve çıktı hedefleri olan,
- Orta vadeli (tercihen 3 yıllık) programlardır.

TR41 Bölgesi için 2018 – 2020 yıllarında Ajans çalışmalarını belirleyen ve yukarıda bahsedilen stratejik tercihlere yönelik olarak Yenilik Temelli Sektörel Dönüşüm, Sürdürülebilir Üretime Geçiş, Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi ve Animasyon Sektörünün Geliştirilmesi olmak üzere 4 adet sonuç odaklı

program oluşturuldu. Bu sonuç odaklı programlardan Yenilik Temelli Sektörel Dönüşüm yaklaşımı, 2014-2023 TR41 Bölge Planında yer alan Ar-Ge ve Yenilikçilik Kapasitesinin Güçlendirilmesi ve Verimliliğin Artırılması ile Bölgenin Öncü ve Potansiyeli Olan Stratejik Sektörlerinin Geliştirilerek, İleri Teknoloji Kullanan Sanayi Üretimine Geçilmesi hedefleriyle uyumlu olarak oluşturuldu. Bu çerçevede TR41 Bölgesi için Ar-Ge ve yenilik, ileri teknoloji kullanan sanayi

azaltılması, kaynak ve enerji kullanımındaki verimliliğin artırılması yoluyla çevre dostu üretime geçişe katkı sağlamak amacıyla oluşturuldu. Bu bağlamda sürdürülebilir üretime geçiş için temiz üretim (eko-verimlilik), endüstriyel simbiyoz ve yeniden üretim konularına odaklanıldı. Özellikle sanayide atık oluşumu, su ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik temiz üretim uygulamalarının geliştirilmesi için faaliyetler yürütülürken aynı zamanda işletmelerin daha

üretimine geçişin hızlandırılması için özellikle savunma sanayi, havacılık, raylı sistemler ve malzeme teknolojileri odak alanlar olarak ele alındı.

Diğer bir program olan “Sürdürülebilir Üretime Geçiş Sonuç Odaklı Programı” ile bölgemizde üretim faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkilerin

sürdürülebilir ve yenilikçi bir kaynak kullanımı için bir araya getirmek ana hedefler olarak belirlendi.

Bölgemizde, başta üniversiteler olmak üzere kurum ve kuruluşlarda girişimcilik ve yenilik kültürünün geliştirilmesi amacıyla hazırlanan “Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı

Programı” kapsamında ajansımız yeni kurulan ve teknoloji odaklı faaliyet gösteren firmaların büyümesi ve gelişmesi amacıyla TechUP programını hayata geçirdi. Yeni girişim kurmak isteyen girişimcilerin yönlendirilmesi amacıyla SeedUP programı çalışmalarına da başlayan ajansımız aynı zamanda girişimciliğin yönlendirilmesi amacıyla “Mentor Yetiştirme Eğitimle-ri” ve bölgede ihtiyaç duyulan finansman olanaklarının artırılması amacıyla, özellikle yeni girişimcileri odak olarak alan Melek Yatırımcılık konusunda farkındalık artırıcı çeşitli faaliyetleri yürütmeye de başladı.

Hem bölgemizde hem de ülkemizde kültürel zenginliğin ve çeşitliliğin geliştirilerek gelecek kuşaklara aktarılması, milli kültür ve ortak değerler çerçevesinde toplumsal bütünlüğün ve dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla bölgede potansiyeli olan kültür endüstrisi, sinema ve animasyon sektörlerinin geliştirilmesi ajansımız tarafından diğer bir odak alan olarak belirlendi. Bu kapsamda özellikle, eğitim altyapısı, sosyo-kültürel yapı ve animasyon sektörüne uygun yatırım ortamı ile sektörel açıdan önemli bir gelişme potansiyeline sahip olan Eskişehir iline yönelik, “Animasyon Sektörünün

Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı” oluşturuldu.

Sonuç Odaklı programların kurgulanması ve yürütülmesi aşamasında ajansın kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi amacıyla ajans organizasyon yapısının performans odaklı bir sisteme kavuşturulması ve personel yetkinliğinin Sonuç Odaklı Programlar kapsamında odaklanılan sektörel ve tematik alanlarda geliştirilmesine yönelik faaliyetler de plan-

landı. Ajans tarafından 2018 yılında yürütülecek araştırma, analiz, programlama, iş birliği ve koordinasyon, kapasite geliştirme, tanıtım, yatırım destek, proje teklif çağrıları, güdüm- lü projeler, fizibilite desteği ve teknik destek faaliyetleri de yerel kalkınma fırsatları olarak tanımlandı. Yatırım Destek Ofisleri tarafından iller bazında hazırlanmakta olan Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri ve eylem planları ekseninde bölge illerinde yapılacak yatırımların artırılması, yatırımcı ilişkilerinin geliştirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi bağlamında yürütülecek faaliyetler de bölgenin sanayi, turizm ve hizmetler sektörlerine yönelik hedef ve stratejilerin geliştirilmesi de yine yerel kalkınma fırsatları bağlamında ön planda tutulan diğer faaliyetler olarak belirlendi.

KALKINMANIN ANAHTARI BEBKA DESTEKLERİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı(BEBKA), bölgenin kalkınma sürecinin hızlandırılması ve bölge için kritik öneme sahip faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla kurum ve kuruluşların projelerine mali ve teknik destek sağlamaktadır.

BEBKA destekleri, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği ve Destek Yönetimi Kılavuzu hükümleri doğrultusunda bölge plan ve programları ile yıllık çalışma programında belirlenen alanlarda düzenlenmektedir. BEBKA tarafından verilen destekler mali ve teknik destek olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Mali destekler kapsamında; Doğrudan Finansman Desteği, faiz desteği ve faizsiz kredi desteği bulunmaktadır. Faiz desteği ile faizsiz kredi desteğine uygulamada henüz yer verilmemiştir.

1- MALİ DESTEKLER

Ajans, yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla; özel işletmelerin, sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının, yerel

• Doğrudan Finansman Desteği

Doğrudan finansman desteği, Ajans'ın belirlediği usul ve kurallar çerçevesinde, belli projelere sağladığı desteklerdir. Doğrudan finansman desteği, Ajans'ın esas itibarıyla proje teklif çağrısı yöntemiyle kullandığı desteklerden oluşur. Ayrıca Ajans, proje teklif çağrısı yapmaksızın ve proje hazırlığı konusundaki yükümlülüklerinden bazılarını hafifletmek veya proje hazırlık sürecini doğrudan yönetmek suretiyle, fizibilite desteği ve güdümlü proje desteği şeklinde de doğrudan destek sağlayabilir.

• Proje Teklif Çağrısı Yöntemi

Ajans, belirli dönemler itibarıyla planlanan destek programları kapsamında, proje teklif çağrısı yöntemiyle proje karşılığı mali destek sağlayabilir.

Proje teklif çağrısı, belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net

Ajans tarafından her bir proje başına verilebilecek azami ve asgari mali destek miktarları, destek programının kendine özgü koşullarına göre değişebilir.

Başvurular, ajansın proje teklif çağrısı ilanında belirtilen son kabul tarih ve saatine kadar Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS) üzerinden yapılır. Proje-

Doğrudan finansman desteği, Ajans'ın belirlediği usul ve kurallar çerçevesinde, belli projelere sağladığı desteklerdir.

ler, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nde belirlenmiş olan kurallara göre değerlendirmeye tabi tutulur. Değerlendirme süreci, ön inceleme ile teknik ve mali değerlendirme aşamalarından oluşur. Ön inceleme aşamasında Ajans, yapılan başvurular üzerinde, başvuru rehberinde belirtilen uygunluk kriterlerine göre gerekli kontrolleri yaparak başvuru şartlarına uymayan projeleri reddeder. Ön inceleme sonucunda uygun bulunan başvurular, Teknik ve mali değerlendirme aşamasına geçerek, ajansın uygun bulunduğu Bağımsız Değerlendiriciler tarafından değerlendirilerek puan verilir. Üniversite öğretim üyeleri ile kamu görevlilerinden oluşturulan Değerlendirme Komitesi ise, yapılan tüm başvuruları gözden geçirerek Bağımsız değerlendiriciler tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeler üstünde gerekli kontrolleri yaparak görüş oluşturur. Mali destek almaya hak kazanan projelerin kesin listesi, Yönetim Kurulu tarafın-

yönetimlerin ve bunların birliklerinin, kooperatiflerin ve bunların birlikleri ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin projelerine mali destek sağlayabilir. Her bir destek programına proje sunabilecek olan başvuru sahipleri o programın başvuru rehberinde belirtilmektedir.

bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesidir. Başvuru sahipleri için uygunluk kriterleri, her bir destek programının amaç ve öncelikleri-ne bağlı olarak farklılık gösterebilir.

dan onaylandıktan sonra resmi olarak geçerlilik kazanır ve projelerin uygulama aşamasına geçilir.

• Fizibilite Desteği/Doğrudan Faaliyet Desteği

2017 yılı öncesi “Doğrudan Faaliyet Desteği” olarak sağlanan mali destekler, 2017 yılında “Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği” nde gerçekleştirilen değişiklik ile birlikte “Fizibilite Desteği” olarak uygulamada yer alacaktır. Fizibilite desteği kapsamında Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projelerin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilir. Fizibilite desteğinden, yerel yönetimler, üniversiteler, diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, organize sanayi bölgeleri, küçük sanayi siteleri, teknoparklar, teknoloji geliştirme bölgeleri, endüstri bölgeleri, iş geliştirme mer-

kanlarda, fizibilitesi Bakanlık tarafından onaylanmış güdümlü projelere destek sağlayabilir. Güdümlü projeler, proje teklif çağrısı yöntemi uygulanmadan doğrudan destek sağlamaya yönelik olarak; bölge planında öngörülen öncelikler doğrultusunda, konusu ve koşulları ajans öncülüğünde ve yönlendirmesinde belirlenen özel nitelikli model projelerdir. Bu projelerde; özel sektör işletmeciliğini güçlendirecek şekilde, üretim ve ihracat kapasitesinin geliştirilmesi, iyi uygulama örneklerinin oluşturulması, sektörel ihtisaslaşmanın desteklenmesi, özel bilgi, beceri ve teknolojilerin geliştirilmesi, transferi veya yaygınlaştırılması, yeni finansman modellerinin geliştirilmesi, kamu-üniversite-sanayi işbirliğinin desteklenmesi, yeni hizmet ve üretim organizasyonlarının geliştirilmesi, işbirliği ağları ve değer zinciri oluşturulması, kümelermelerin desteklenmesi, yeni sanayi altyapısı ve organizasyon modellerinin geliştirilmesi ve bölgedeki sektörlerin ihtiyaç duyacağı alanlarda insan kaynaklarının geliştirilmesi ya da sosyal dayanışmayı ve sorumluluk bilincini güçlen-

kezleri gibi kurum ve kuruluşlar, birlikler ve kooperatifler yararlanabilir. Başarılı projeler, ajansın yıllık fizibilite desteği bütçesi sınırları dâhilinde desteklenirler. Bu tür desteklerde yararlanıcı, sözleşme yükümlülüklerini en fazla bir yıl içerisinde tamamlayarak fizibilite raporunu ajansa sunar.

• Güdümlü Proje Desteği

Ajans, bölge planlarında veya saha çalışmaları sonucunda belirlenen öncelikli

direcek, kültürel değerleri koruyacak ve geliştirecek şekilde; dezavantajlı grupların sosyal, kültürel ve fiziksel hizmetlere erişebilirliklerini kolaylaştıracak altyapının tesis edilmesi; göçün olumsuz etkilerinin önlenmesi, sosyal hayatın kolaylaştırılması, somut olmayan kültürel mirasın yaşatılması esastır.

Güdümlü proje desteklerinde kar amacı gütmeyen kuruluşlar ile Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici Şirketi gibi

belirli ölçüde kamu yararı gözetenler veya hâkim ortağı kamusal nitelikli kuruluşlar olan şirketler proje uygulayıcısı olabilmektedir. Kar amacı güden kurum ve kuruluşlar ise güdümlü proje desteği kapsamında ortak veya iştirakçi olabilirler.

2- TEKNİK DESTEK

Ajans, bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi konularda destek sağlayabilir. Teknik destek kapsamında yararlanıcı kuruluşa herhangi bir doğrudan mali destek verilmez. Ajans bu destekleri mevcut bütçe ve personel imkânları çerçevesinde kendi personeli eliyle ya da hizmet alımı yoluyla gerçekleştirebilir. Yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının, organize sanayi bölgelerinin, küçük sanayi sitelerinin, teknoparkların, teknoloji geliştirme bölgelerinin, endüstri bölgelerinin, iş geliştirme merkezlerinin, birliklerin ve kooperatiflerin ve sayılan bu kurum ve kuruluşların kurduğu veya ortağı olduğu işletmelerin yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için teknik destek hizmetleri sağlanabilir.

Ajanstan teknik destek talebinde bulunabilecek kuruluşlar, teknik desteğin kapsamı, başvuru koşulları ile değerlendirme kriterleri, ajans tarafından belirlenir ve ajansın internet sitesinde duyurulur. Başvurular ikiye aylık dönemler halinde kabul edilir. Teknik destek başvuruları her bir dönemin tamamlanmasını takip eden ilk on gün içerisinde değerlendirilir. Onaylanan teknik destek talepleri sözleşme imzalandıktan sonra üç ay içerisinde uygulanır.

AJANS MALİ DESTEK PROGRAMLARI (2010-2018)

2010-2018 yılları arasında Mali Destek Programları kapsamında BEBKA'ya 16 başlıkta 1160 proje

başvurusu yapılmış olup, toplam 298 proje desteklenmiştir. 7 yılda toplam 151 milyon TL lik hibe kullandırıl-

arak, eş finansman dahil bölgeye yaklaşık 175 milyon TL lik yatırım yapılmış durumdadır.

2010 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2011 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2012 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2014 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2015 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2016 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI	2018 YILI MALİ DESTEK PROGRAMLARI
- Sanayi ve Turizmde Rekabet Gücünün Artırılması 12 Milyon TL 297 Başvuru 62 Desteklenen Proje	- Ar-Ge ve Yenilikçilik - Çevre ve Enerji - Sosyal Kalkınma 16 Milyon TL 368 Başvuru 63 Desteklenen Proje	- Sürdürülebilir Sanayi - Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı - Turizm Tanıtım 20 Milyon TL 82 Başvuru 33 Desteklenen Proje	- Çevre Küçük Ölçekli Altyapı - Çevre Dostu Üretim - İşbirliği ve Gelişim - Kırsalda Ekonomik Gelişim - Sosyal Kalkınmaya Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı 50 Milyon TL 207 Başvuru 63 Desteklenen Proje	- Sağlık Turizminin Geliştirilmesi - Kırsal Kalkınma 15 Milyon TL 121 Başvuru 49 Desteklenen Proje	- Bilecik Mermer ve Doğaltaş Sektörü - Havacılık-Raylı Sistemler-Savunma Sanayi 16 Milyon TL 92 Başvuru 29 Desteklenen Proje	- Sektörel Rekabetçiliğin Artırılması - Endüstriyel Simbiyoz - Kırsalda Ekonomik Kalkınma 16 Milyon TL 123 Başvuru - Değerlendirme Aşamasında

TEKNİK DESTEK PROGRAMLARI (2011-2017)

Ajans, 2011-2017 yılları arasında Teknik Destek programları ilan ederek, her yıl belirlenen bütçe dahilinde proje başına 15.000 TL ye kadar destek

sağlamıştır. Talep edilen destekler hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmiş ve başvuru sahibine doğrudan bir ödeme yapılmamıştır.BEBKA, Teknik Destek

Programları kapsamında kurum ve kuruluşların kapasitelerinin artırılması amacıyla 7 yılda yaklaşık 3.000.000 TL hibe ile 330 projeyi desteklemiştir.

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
500.000 TL 90 Başvuru 45 Desteklenen Proje	600.000 TL 78 Başvuru 52 Desteklenen Proje	400.000 TL 43 Başvuru 34 Desteklenen Proje	500.000 TL 68 Başvuru 44 Desteklenen Proje	500.000 TL 62 Başvuru 42 Desteklenen Proje	600.000 TL 107 Başvuru 65 Desteklenen Proje	300.000 TL 75 Başvuru 46 Desteklenen Proje

DOĞRUDAN FAALİYET DESTEĞİ PROGRAMLARI (2011-2014)

Ajans, 2011-2014 yılları arasında "Doğrudan Faaliyet Desteği" programları kapsamında, belirlenen toplam bütçe ve öncelikler doğrultusunda proje başına 18.000- 75.000 TL arasında destek sağlamıştır. Bu programlara

yapılan 136 başvurudan 41 tanesi başarıyla tamamlanmış ve toplam-

da yaklaşık 1.900.000 TL lik destek verilmiştir.

2011	2012	2014
71 Başvuru 19 Desteklenen Proje 900.000 TL	43 Başvuru 9 Desteklenen Proje 700.000 TL	22 Başvuru 13 Desteklenen Proje 600.000 TL

GÜDÜMLÜ PROJELER

• Tekstil ve Teknik Tekstil

Mükemmeliyet Merkezi Projesi

BTSO, BUTEKOM ile Uludağ Tekstil İhracatçılar Birliği işbirliğindeki, “Tekstil ve Teknik Tekstil Mükemmeliyet Merkezi” projesi 2017 yılında tamamlanarak, teknik tekstiller öncelikli alan olmak üzere hem bölgede hem de ülke genelinde tekstil ve hazır giyim sektörlerinin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak ve yönlendirmek amacıyla Ar-Ge alt yapısı kurularak, tekstil ve konfeksiyon sektörleri için, ortak bir laboratuvar oluşturulmuştur. 10 milyon TL bütçeli projeye BEBKA katkısı 7,5 Milyon TL dir.

• İleri Kompozit Malzemeler Araştırma ve Mükemmeliyet Merkezi Projesi

Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında fizibilite çalışması tamamlanan ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası başvuru sahip-

liğindeki “İleri Kompozit Malzemeler Araştırma ve Mükemmeliyet Merkezi” için 18.07.2017 tarihinde taraflar arasında sözleşme imzalanmıştır.

Projenin genel hedefi, özellikle otomotiv, savunma ve havacılık, raylı sistemler, denizcilik ve rüzgâr enerjisi gibi ileri kompozit malzeme üreten ve kullanılan sektörlerin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak ve sektörün eksikliği olan Ar-Ge ve inovasyon alt yapısını güçlendirmek, ticarileşebilir Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerinin geliştirilmesini sağlamaktır. Projenin toplam bütçesi 15.490.000 TL olup, BEBKA 11.600.000 TL lik hibe verecektir.

• Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi Projesi

2014 yılında çalışmalarına başlanan Eskişehir Ticaret Odası’nın başvuru sahibi olduğu “Eskişehir Fuar ve Kongre Merkezi” projesi için 21 Temmuz 2015 tarihinde

sözleşme imzalanmıştır. Proje ile fuar ve kongre merkezi inşa edilerek, Eskişehir’de faaliyet gösteren işletmelerin üretim ve ihracat kapasiteleri ile altyapılarının geliştirilmesi ve sektörel ihtisaslaşmanın kolaylaştırılması amacıyla hizmet edilmesi hedeflenmiştir. 20,5 milyon TL bütçeli projeye BEBKA katkısı 10 Milyon TL dir.

“İleri Kompozit Malzemeler Araştırma ve Mükemmeliyet Merkezi Projesinin toplam bütçesi 15.490.000 TL olup, BEBKA 11.600.000 TL lik hibe verecektir.

BEBKA’DAN PROJE UYGULAMA EĞİTİMİ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA)’nın 2018 Yılı Mali Destek Programları kapsamında destek almaya hak kazanan kurumlar ile firmaların yetkililerine proje uygulama eğitimleri verildi.

Eğitimler 16 Haziran’da Bursa’da, 27 Haziran’da Bilecik’te ve 28 Haziran’da Eskişehir’de olmak üzere her ilde gerçekleştirildi. Eğitim programına BEBKA’nın 2018 yılı Mali Destek Programları kapsamında destek almaya hak kazanan 73 kurum ve firma yetkilisi iştirak etti. BEBKA’nın eğitiminde, İzle-

me ve Değerlendirme Birimi Uzmanları tarafından destek almaya hak kazanan projenin uygulanması sırasında dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında açıklamalarda bulunuldu. Eğitimde ayrıca, yararlanıcıların proje ve faaliyet uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları raporlama ve bilgilendirme yükümlülükleri, satın alma kuralları ve ilkeleri konuları da ele alındı. Buna göre destek alan kurumlar Kamu İhale Kanunu’na tabi ise proje harcamalarını buna göre, tabi değilse Ajans mevzuatına göre proje harcamalarını gerçekleştireceği bilgisi katılımcılarla paylaşıldı.

Bu çerçevede Ajansın mevzuatındaki değişikliklere vurgu yapıldı.

“Eğitim programına BEBKA’nın 2018 yılı Mali Destek Programları kapsamında destek almaya hak kazanan 73 kurum ve firma yetkilisi iştirak etti.

Murat ÇALIŞKAN

İzleme ve Değerlendirme Birimi
Uzman

Proje Uygulama Süreçlerine Genel Bakış

2018 Yılı Proje Teklif Çağrısı kapsamında Ajansımıza yapılan proje başvuru sonuçlarının açıklandığı bu günlerde, yararlanıcılarımızı ayrı bir heyecan sarmış durumda. Söz konusu çağrı programı kapsamında Bursa-Eski-

teklif çağrısı yöntemi uygulanmaksızın; bölge planında öngörülen öncelikler doğrultusunda yürütülen özel nitelikli güdümlü projeler, özet olarak bölgenin yenilik-girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projelerin fizibilite

nun kontrolü, destek yararlanıcılarının sorunları ve ihtiyaçları ile yakından ilgilenir.

Konumuza tekrar dönecek olursak, Ajansımızca TR41 (Bursa-Eskişehir-Bilecik) Bölgesi'nde yürütülmekte olan mali destek programları için T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından Ajanslar arasında uygulama farklılıkları olmaksızın rasyonel standartların oluşturulması amacıyla hazırlanan "Proje Uygulama Rehberi" esas alınmaktadır. Yararlanıcılarımız Ajans internet sitesinde de yayınlanmakta olan bu rehberi, proje uygulama süresi başlamadan önce detaylı olarak okumalıdır. Uygulama süresi boyunca da tereddüt edilen hususlarda ilgili izleme uzmanına danışılmadan önce bu rehberin incelenmesinde fayda bulunmaktadır. Böyle bir yaklaşım karşılaşılan sorunların daha hızlı çözümünü sağlamaktadır.

Proje Uygulama Rehberi'nde yer alan bilgilendirme ve yönlendirmeleri sözleşme süreci ve uygulama dönemi olmak üzere iki ana başlığa ayırmak mümkündür. Buna göre destek programı başarılı proje listesi ilanından sonra başlayan sözleşme imzalama süreci içinde gerekli belgelerin Ajansımıza teslim edilmesi gerekir. Bu belgeler her bir projeye ayrı olarak atanan izleme uzmanları tarafından gerek e-posta yoluyla yararlanıcıya gönderilmekte ve gerekse de Ajans internet sitesinde ilan edilmektedir. Ajans tarafından yapılan resmi tebligatın yararlanıcıya ulaşmasının ardından başlayan 10 (on) iş günlük süre içerisinde

şehir-Bilecik bölgemizde yaklaşık 28,84 milyon TL tutarında yatırım yapılacaktır olup; bunun 15,97 milyon TL'si hibe desteği şeklinde Ajansımız tarafından sağlanacaktır. Bu kapsamda proje uygulama usul ve esasları ile izleme ziyaretlerimizde karşılaşılan sorunlar üzerine değerlendirmeleri bu makede bulabilirsiniz.

Ajansımızın aktif olarak yürütmekte olduğu diğer destek programları ise proje

desteği ve kurumsal kapasite artırımını hedefleyen teknik destek programlarıdır.

Bu sayılan projelerden devam eden ve başlayacak olan tüm mali destek programlarının uygulama dönemi Ajansımız İzleme ve Değerlendirme Birimi tarafından yakından takip edilmektedir. Bu doğrultuda birimimiz destek programları çerçevesinde başarılı olup, sözleşmesi imzalanan projelerin uygulanması, izlenmesi, analizi, mevzuata uygunluğu-

de söz konusu belgelerin tamamlanarak öncelikle Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi (KAYS)'ne yüklenmesi, ardından da Ajansımız Bursa ofisine elden ya da kargo yoluyla ulaştırılması gerekir. Belirtilen sürede gerekli belgelerin temin edilememesi durumunda sözleşme imzalamaktan feragat edilmiş olarak kabul edilmektedir. Bu yüzden sürecin önemli aşamalarında izleme uzmanınız ile iletişim halinde olmakta fayda bulunmaktadır.

Ajansımız, yararlanıcılarımızın projelerinin yürütülmesi aşamasında daha

görünürlük ve dokümantasyon gibi başlıklar anlatılmaktadır. Eğitimler sonunda yararlanıcılardan gelen sorulara izleme uzmanları tarafından en ince ayrıntısına kadar yanıtlar verilmektedir. Proje yönetimi aşamasında çok önemli bir yer tutan bu eğitimlere her bir kurumdan en az birer yetkilinin katılması önem arz etmektedir.

Eğitimler sonunda bilgilendirilen yararlanıcılarımız tarafından sözleşme imzalamak için temin edilen belgelerin Ajans yetkilileri tarafından kontrolü sonrası destek sözleşmesi Ajans Genel Sekreteri-

detaylı bilgi sahibi olması ve projelere atanan izleme uzmanlarıyla da tanışma imkânı bulabilmesi amacıyla proje uygulama eğitimleri de organize eder. Bu eğitimler sözleşme imza süreci içerisinde bölgemizde yer alan her bir şehirde ayrı ayrı olarak yapılmaktadır. Bu eğitimler sırasında sözleşme belgeleri temin süreci aşaması, uygulama döneminde dikkat edilecek hususlar, Ajans satın alma kuralları, raporlamalar, ödemeler,

mizin de imzasının tamamlandığı günün ertesi günü yürürlüğe girmektedir. Bu tarihten önce proje kapsamında herhangi bir satın alma ya da faaliyetlere başlanmaması esastır.

Sözleşme imza sürecinin başarılı bir şekilde sonuçlanması akabinde projenin uygulama aşaması başlamış bulunmaktadır. Yine bu dönem için de ihtiyaç duyacağınız tüm detaylara uygulama

eğitimi sunumlarında ve Proje Uygulama Rehberi'nde detaylı olarak yer verilmiştir.

Uygulama süreci

Yararlanıcıların projelerini, Ajans ile imzaladıkları sözleşme hükümleri doğrultusunda uygulamaları esastır. Ancak sözleşmenin imzalanmasından sonra projenin uygulamasını zorlaştıracak veya geciktirecek önceden öngörülemeyen ve beklenmeyen durum yahut mücbir sebep söz konusu ise uygulamanın herhangi bir safhasında sözleşmenin değiştirilmesi zorunluluğu ortaya çıkabilir. Sözleşmenin değiştirilmesine ilişkin prosedürler, yapılmak zorunda olunan değişikliğin türüne göre iki gruba ayrılmaktadır. Sözleşmedeki küçük değişiklikler için bildirim mektubu, büyük çaptaki değişiklikler için ise zeyilname sunulması gerekir. Her iki durumda da taleplerin Ajansa gönderilmeden önce izleme uzmanına danışılması gerekir. Bu değişiklik talepleri yapılırken bazı dikkat edilmesi gereken hususlar bulunmaktadır. Öncelikle ilgili talebin destek verme kararının sorgulanmasını gerektiren veya başvuru sahiplerine eşit muamele yapılması ilkesine aykırı düşen, proje amacını değiştiren bir niteliği olmaması gerekir.

Yararlanıcının sözleşme değişikliği taleplerinin kabulü için yalnızca talepte bulunması yeterli değildir. Yararlanıcı tarafından, bu taleplerin, nedenlerinin ve değişiklik gerekçelerinin, en uygun şekilde, detaylı olarak ve belgelendirilerek açıklanması gerekir. Değişiklik gerekçesi olmayan, yetersiz ya da mesnetsiz olan talepler Ajans tarafından reddedilmektedir. Hangi taleplerin küçük değişiklik,

hangi taleplerin ise büyük değişiklik kapsamında değerlendirilmekte olduğu Proje Uygulama Rehberi'nde detaylı olarak anlatılmaktadır.

Destek sözleşmelerinin karşılıklı imzalanması sonrası izleme uzmanları tarafından yararlanıcılara ilk izleme ziyaretleri düzenlenmektedir. Bu ziyarette proje ekibinin hazır bulunması ve projedeki

mevzuatı (Kamu İhale Kanunu gibi) bulunmayan yararlanıcılarımız, Ajans satın alma kurallarını uygulamakla yükümlüdürler. Bunun için Kalkınma Bakanlığımız tarafından hazırlanan Satın Alma Rehberi yararlanıcılarımızla paylaşılmaktadır. Buna göre her yıl güncellenen limitler dahilinde doğrudan temin, pazarlık usulü ya da açık ihale yöntemi uygulanmaktadır. Satın alma

tay, İçişleri Bakanlığı gibi kurumların denetimlerine de tabi oldukları için tüm süreçlerini mevzuatlarında ön görülen şekilde yürütmelidirler.

Proje ödemeleri

Tamamlanan ilk izleme ziyaretleri sonrası avans niteliğindeki ön ödeme olarak, destek sözleşmesinde belirtilen toplam destek tutarının yüzde 40'ına tekabül eden miktar (kâr amacı güden yararlanıcılar için teminat şartının yerine getirilmesi koşuluyla), her iki taraf sözleşmeyi imzaladıktan sonraki 45 gün içinde ödenir. Ancak projenin risk ve ihtiyaç durumuna göre bu oran yüzde 20'den az ve yüzde 60'tan fazla olmak kaydıyla Ajans tarafından değiştirilebilir. Çok yüksek riskli projeler için gerekli tedbirler alınıncaya kadar ön ödeme yapılmamasına karar verilebilir. Ön ödeme dışındaki tüm Ajans ödemeleri hak ediş esasına tabidir. Bunun için Ajansımız tarafından belirlenen formatta yararlanıcı tarafından sunulan ara ve nihai raporlar ile geçerli harcama belgeleri Ajans tarafından uygun bulunarak onaylanmasını takiben hak ediş ödemeleri yapılır. Ajans rapor ve harcama onaylarında, izleme sistemindeki bilgiler ve yapacağı izleme ziyaretleri sonuçlarını da dikkate alır. Rapor ve harcama belgelerinin incelenmesi sonucunda uygun olmayan harcamalara rastlandığı takdirde, bunlara karşılık gelen tutarlar ara ya da nihai ödemelerden mahsup edilmektedir.

Yararlanıcılar ve ortakları; projelerinin Ajans tarafından desteklendiğinin ve Kalkınma Ajanslarının ulusal düzeyde Kalkınma Bakanlığı tarafından koordine edildiğinin görünürlüğünü sağlamak için gerekli tedbirleri almalıdırlar. Bu tedbirler, Ajans tarafından hazırlanan görünürlük rehberinde belirtilen kurallar ile uyumlu olmalıdır. Bu rehber Ajansın internet sitesinde sürekli olarak yayınlanmaktadır. Projelerin, gerek uygulama aşamasında, gerekse proje

tanımlanmış görevlerine hâkim olması beklenmektedir. Ziyaret sırasında proje faaliyetleri üzerinden geçilmekte, ön ödemeye sorun teşkil edebilecek çeşitli riskler tespit edilmekte, muhtemel izleme ziyaret takvimi belirlenmekte, satın almalar gruplandırılmakta ve proje uygulama alanı tekrar ziyaret edilmektedir. Özellikle satın alma faaliyetleri gruplandırılırken suni bölme olmamasına özellikle dikkat edilmektedir. Buna göre bütünlük arz eden işler suni bir şekilde kısımlara ayrılarak ihale edilemez.

Projeler kapsamındaki satın almalar açısından kanunla belirlenmiş özel bir

kuralları açısından Ajans mevzuatına tabi olsun ya da olmasın, tüm satın almalar şeffaflık, eşit muamele ve ayırım gözetmeme, kamu kaynaklarının en etkili ve verimli şekilde kullanılması gibi ilkelere bağlı bir şekilde gerçekleştirilmelidir. İzleme uzmanlarının bu süreçlerde yukarıda sayılan hususlardan herhangi biri konusunda tereddüt ettiği durumlarda ilgili alımı uygun olmayan maliyet kabul etme yetkisi bulunmaktadır. Bu gibi durumlarda karşılaşılması için belirtilen usul ve esaslara riayet edilmesi gerekir. Kanunla belirlenmiş özel bir satın alma mevzuatı bulunan yararlanıcılar da Ajans denetimi dışında Sayış-

uygulamalarının tamamlanmasının ardından, yararlanıcılar tarafından görünürlük rehberinde belirtilen hususların yerine getirilmesi Ajans tarafından denetlenir.

Proje kapsamında satın alınan her türlü tesis/makine/ekipman/teçhizat ve diğer malzemeler üzerinde Ajans Genel Sekreterinin gerekçeli ve yazılı izni olmaksızın proje süresince ve projenin tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle üçüncü kişi lehine aynı ya da şahsi hak tesis edilmemekte, projede belirtilen iş yeri dışında kullanılamamaktadır. Aynı şekilde söz konusu malzemeler projede tanımlanan iş dışında başka bir iş için kullanılamaz. Proje uygulama süresini takiben üç yıl içerisinde yapılan denetimlerde, proje kapsamında elde edilen malzeme ve ekipmanın atıl vaziyette bulunduğu Ajans tarafından tespit edilmesi halinde, bunun gerekçesini makul ve haklı nedenlerle ispat edemeyen destek yararlanıcısı, ilgili malzeme ve ekipman için sağlanan desteği yasal faiziyle birlikte Ajansa ödemek durumundadır. Bu bahsedilen üç yıllık süre, proje süresi boyunca ortaya çıkan her türlü belgenin muhafazası ve yapılacak denetimlerde bu belgelerin denetim görevlilerine ibrazı konularında on yıl olarak uygulanmaktadır. Bu yüzden dokümantasyonun güvenilir bir şekilde yapılması çok önemlidir.

DENETİMLERDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE TAVSİYELER

Proje süresi içinde Ajans izleme uzmanları tarafından gerçekleştirilen izleme ziyaretlerinde çeşitli sorunlarla karşılaşabilmektedir. Bunlardan bazıları; evrak kayıtlarının düzenli tutulmaması sonucu aranan bazı belgelerin anlık olarak bulunamaması, proje süresince basılı yönlendirme dokümanlarının yeterince okunmaması ya da okunsa bile anlaşılabilen hususların izleme uzmanlarına danışılmaması sonucu ortaya çıkabilen uygun olmayan maliyetler, görünürlük

kurallarına yeterince riayet edilmemesi gibi durumlardır.

Kimi zaman da izleme uzmanın tavsiyeleri dikkate alınmayarak iş ve işlem yapılması sonucu olumsuz durumlarla karşılaşabilmektedir. Yine proje kapsamında sunulan ara ve nihai raporların eksik ve düzensiz sunulması sonucu hak ediş ödemeleri gecikebilmektedir. Proje bitiş tarihinden sonra Ajans yetkilileri ve devletimizin ilgili kurumları tarafından gerçekleştirilen denetimlerde de proje kapsamında gerçekleştirilen her türlü alımın açıklamasının net bir şekilde yapılabilmesi, gerekli destekleyici belgelerin hazır edilmesi gerekir. Proje bitiş sonrası proje personeli içinde görev değişikliği olsa bile kurumlardaki süreklilik ilkesi gereği bu yükümlülüklerin

devam edeceğinin bilinmesi son derece önemlidir. Özellikle proje sonrası ilgili malzemenin atıl durumda kalmaması için en başında proje kurgusunun buna göre yapılması gerekir.

Ülkemizin kaynaklarının en etkili ve verimli şekilde kullanılması gerektiği hu-

susu proje süresi ve sonrası için akıllardan çıkarılmaması gereken çok önemli bir husustur. Bu yüzden her şeyden önce yararlanıcılarımıza yapacağımız ilk tavsiye, proje kurgusunun en başta doğru şekilde yapılmasıdır. Uygulama döneminde karşılaşılan çeşitli sorunlara göre projenin başarılı bir şekilde sonuçlanması için bildirim mektubu ve zeyilname yoluyla, karşılıklı iyi niyet çerçevesinde müdahale edilebilir. Fakat bu müdahalenin yukarıda da bahsedildiği üzere tarafsızlık ilkesini zedelemeyecek şekilde olacağı unutulmamalıdır. Bunun ardından yararlanıcılarımıza yapacağımız diğer önemli bir tavsiye ise projenin uygulanması için bu işle gerçekten de ilgilenecek, Ajansın hassasiyetlerini paylaşacak bir ekip kurulmasıdır. Proje yürütmenin ciddi bir iş olduğu, kullanı-

lan kaynağın kamu kaynağı olduğu ve bunun da hesap verilebilir olması gerektiği herkesçe kabul edilmelidir. Bunun için gereken özen ve iyi niyet projenin tüm aşamaları için gösterilmelidir. Tereddüt edilen her aşamada proje izleme uzmanları yararlanıcılarımıza gereken desteği verecektir.

BEBKA'DAN YATIRIMCIYA DESTEK

BEBKA bünyesinde faaliyet gösteren Yatırım Destek Ofisleri, bölgenin yatırım olanaklarını tanıtmak ve bilinirliğini artırmak için yurt içi ve yurt dışında çalışmalarına devam ediyor.

Kalkınma Ajansları bünyesinde kurulan Yatırım Destek Ofisleri; yeni yatırımlar için gerekli bütün idari işlemlerin mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmesine katkı sağlayan, yatırımcılara danışmanlık hizmeti veren, bölgenin yatırım olanaklarını tanıtmak ve bilinirliğini artırmak için yurtiçi ve yurtdışında çeşitli faaliyetlerde bulunarak bölgeye yatırımcı çekmeye çalışan ofislerdir.

BEBKA bünyesinde Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde kurulan Yatırım Destek Ofisleri de, bu illerde yatırım yapacak olan yatırımcılar için destek sağlamaktadır. Yatırım Destek Ofislerinin yatırımcılara sunduğu hizmetler tamamen ücretsiz olup, tüm işlemler ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir.

Ayrıca, Yatırım Destek Ofislerince Ekonomi Bakanlığı'nın yatırım teşvik

BURSA YDO

Bursa'nın yatırım olanaklarını tanıtmak ve bilinirliğini artırmaya yönelik çalışmalarını yürüten Bursa Yatırım Destek Ofisi, yerli ve yabancı yatırımcılara yönelik Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan 'Bursa Yatırım Ortamı ve Sektörler' kitabı, İngilizce ve Arapça olarak hazırlanan Visit Bursa ve İngilizce olarak hazırlanan Bursa Yatırım Ortamı Broşürü ile Bursa'nın iş ve yatırım ortamıyla ilgili ayrıntılı bilgiler paylaşmaktadır.

Tanıtım faaliyetleri, broşür vb. tanıtım malzemelerinin hazırlanmasıyla devam ettiği gibi tanıtım amaçlı organizasyonlarda işbirliklerinde de bulunmaktadır. İli ziyaret eden yabancı heyetlere ili tanıtmak adına yabancı heyetlere illerin yatırım ortamı ve turizm potansiyelini anlatan Bursa Yatırım Destek Ofisi kuruluşundan bu yana Avusturya, Almanya, Finlandiya, Güney Afrika, Hollanda,

Vizyonu Paneli" ile Bursa'da perakende ticaretin gelişimi ve vizyonu ile sektörün eğilimlerinin konuşulduğu Bursa Perakende Ticaret Sektörü Zirvesi, Bursa Yatırım Destek Ofisi'nin sektörler kapsamında yürüttüğü çalışmalar arasındaki yerini aldı.

Yabancı işbirlikleri kapsamında, BEBKA ile Hessen Trade and Invest (HTAI-Almanya) (Hessen Kalkınma Ajansı) arasında 5 Haziran 2014 tarihinde imzalanan ve Regional Economic Development Agency of Herzegovina (REDAH-Bosna Hersek) (Hersek Ekonomik Kalkınma Ajansı) ile BEBKA arasında 27 Ağustos 2014 tarihinde imzalanan ikili işbirliği protokolleri bulunmakta, bu protokollere ilişkin işbirlikleri Bursa Yatırım Destek Ofisi tarafından takip edilmektedir. Ajansımızın mevcutta üyeliğinin bulunduğu Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA)'ne üyelik süreçleri de Bursa Yatırım Destek Ofisi tarafından takip edilmektedir.

ESKİŞEHİR YDO

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi, yerli ve yabancı yatırımcılara danışmanlık yapmakta, devlet destek ve teşvikleri konularında bilgilendirmekte, yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik olarak, ilin iş ve yatırım ortamını tanıtmak ve ile yatırımcı çekmek için ilgili kurum ve kuruluşlarla ortak çalışmalar gerçekleştirmekte, yatırımcıların yatırım sürecini oluşturan idari iş ve işlemleri yürütmektedir. Bu çalışmalarını gerçekleştirirken sektörlerle ve yatırım ortamına dair raporlar hazırlayan Eskişehir Yatırım Destek Ofisinin; Yıllık İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejilerine, Animasyon Sektör Raporuna, farklı dillerde Turizm İl Rehberine, turizme yönelik temalı broşürlere, sektörlerle ilişkin çalıştay ve panel raporlarına, il yatırım ortamını

uygulamalarıyla ilgili yatırımcılarımızın soruları yanıtlanmakta, teşvikler konusunda yön gösterilmekte, devlet destekleri ile ilgili organizasyonlarda sunumlar gerçekleştirilmekte ve mevzuat çerçevesinde de teşvik belgesi müracaatları kabul edilmektedir.

Malezya, Körfez Ülkeleri, Singapur ve Ukrayna gibi farklı ülkelerden gelen heyetleri ağırladı.

Bursa'da faaliyet gösteren kooperatifleri tüm yönleriyle değerlendirmek amacıyla düzenlenen "Bursa Kooperatifçiliğinin

açıklayan İngilizce ve Türkçe kitapçık ve broşürlere www.investineskisehir.gov.tr adresinden ulaşılabilir. Ayrıca Eskişehir’de öne çıkan sektörler-

den birisi olan Animasyon (çizgi film) Sektörüne yönelik olarak 2015, 2016, 2017 yıllarında animasyon ve dijital işler festivalleri ve yarışmaları gerçekleştirilmiştir. 2019 yılında ise sektörün uluslararası arenada tanıtımı için Eskişehir’de Uluslararası Animasyon ve Dijital İşler Festivali ve yarışmasının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

“Avrupa Bölgesel Kalkınma Ajansları Birliği’ne üyelik süreçleri Bursa YDO tarafından takip edilmektedir.

BİLECİK YDO

Bilecik Yatırım Destek Ofisi, potansiyel ve mevcut yatırımcılara bilgi sağlamakta ve onları yönlendirmektedir. Aynı zamanda, kurumlarla yatırım ortamının geliştirilmesine yönelik iş birliği faaliyetleri yapmaktadır. Bununla birlikte başta Ajans ve Ekonomi Bakanlığı teşvik sistemi olmak üzere devlet ve özel sektör destekleri hakkında bilgilendirme faaliyetleri yürütmektedir. Yatırım ortamının geliştirilmesi ve tanıtılması amacıyla

rapor, analiz ve strateji çalışmaları da ofis tarafından yapılmaktadır.

Bu kapsamda, Bilecik ilinin turizm imkanlarının anlatılması amacıyla 2015 yılında Turizm Profesyonelleri için Bilecik Destinasyonu Tanıtım Kataloğu ve broşürleri hazırlanmış olup doküman ilgili acentelerin tamamına gönderilmiştir. Ayrıca Türkçe ve İngilizce olmak üzere tanıtım broşürleri de hazırlanmıştır.

Bilecik turizminin tanıtılması amacıyla seyahat acenteleri ve rehberlere yönelik 2014, 2015, 2016 ve 2018 yıllarında toplamda 5 adet info tur düzenlenmiştir. Alternatif turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi amacıyla Bilecik ilinin doğa rotaları belirlenmeye 2018 yılı itibarıyla başlanmıştır. Bir diğer alternatif turizm çeşidi olan eko-turizmin geliştirilmesi amacıyla 2017 yılında Kurşunlu Kır-salda Tasarım Etkinliği düzenlendi. İlin şehir markasının oluşturulması amacıyla Bilecik Şehir Markalaşması ve Tanıtımı çalışması yapılmış, bu kapsamda tanıtım filmleri, fotoğraf çekimleri, logo ve motto hazırlanmıştır. İlin önemli ürünlerinin ve sektörlerinin anlatıldığı Marka Değerleriyle Bilecik Sempozyumu da 2017 yılında gerçekleştirilmiştir.

Raporlama çalışmaları kapsamında Bilecik Mermer Sektörü Raporu hazırlanarak sektörün ildeki potansiyeli, sorun alanları ve sorun alanlarına yönelik çözümler ortaya konulmuştur. İlin ortak gündeminin ve yol haritasının belirlenebilmesi amacıyla Bilecik Ortak Akıl Top-

lantısı yapılmış, yapılan çalışma sayesinde il için önem arz eden projeler ortak akılla belirlenmiştir.

YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİLERİ HAZIR...

27/08/2014 tarihli ve 29101 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği’nin 8/1 maddesine dayanılarak 2016 yılından itibaren Kalkınma Bakanlığı

koordinasyonunda Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri tarafından İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri (YDTS) hazırlanmaya başlanmış olup, ilk YDTS belgeleri 2017 yılında yayımlanmıştır.

“2019 yılı İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri hazırlık çalışmalarına tüm illerde başlanmıştır.

Stratejinin temel amacı, her ilin sahip olduğu kendine özgü potansiyellere ve ihtiyaçlara uygun şekilde odaklanacağı ve gelecekte uzmanlaşacağı alanlar üzerinde gelişmesini sağlamaktır. Bu temel amaç çerçevesinde, illerin geleceğe yönelik olarak belirleyeceği bir vizyon etrafında, potansiyellerini en verimli şekilde kullanabileceği ve ihtiyaçlarına çözümler üretebileceği sektörel önceliklerin tespiti, bu önceliklere ilişkin amaç ve hedeflerin belirlenmesi, bu amaç ve hedeflere ulaşmak için izlenmesi gereken yol haritalarının tespiti ve bu konuda yapılması gereken somut iş ve işlemlerin ortaya konulması hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda Yatırım Destek Ofisleri tarafından 2019 yılı İl Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejileri hazırlık çalışmalarına tüm illerde başlanmıştır.

Strateji kapsamında illerin, potansiyellerine uygun gelişim eksenleri etrafında uzmanlaşması, kamu yatırımlarının ve merkezi düzeydeki politikaların da bu yönde uyumlaştırılması hedeflenmektedir. Söz konusu strateji çalışmasının hazırlanması ve uygulanması aşamasında stratejiler, önümüzdeki 5 yıllık döneme ilişkin kalkınma perspektifini yansıtacak şekilde illerin odaklanmasına ve yön çizmesine hizmet edecektir. İlin öncelikli sektörlerinde yaşanan veya yaşanması muhtemel sorunların ve ihtiyaçların tespiti ve bunların çözümü mümkün olabilecektir. Bu nedenle Valilik koordinasyonunda ildeki tüm paydaşların sürece aktif katkı ve destek sağlaması önemlidir. Strateji hazırlık çalışmaları kapsa-

toplantılar neticesinde strateji oluşturulacaktır.

Stratejilerin Kalkınma Ajansları Bölge Planlarını besleyen, kamu yatırım programının tasarlanmasında dikkate alınan ve ajansların il düzeyinde sektörel destek uygulamaları bakımından stratejilerdeki önceliklerin kaynak teşkil edeceği bir çalışma olması öngörülmektedir. Bu nedenle stratejilerin ildeki ilgili tüm paydaşların katkı sağladığı bir çalışma olması önemlidir.

FUARLARLA BÖLGE POTANSİYELİNİ TANITIYORUZ

Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin turizm ve yatırım potansiyelinin tanı-

mında BEBKA tarafından gerekli analiz ve incelemeler yapılacak, sonrasında da ilgili paydaşlarla yapılacak görüşme ve

tilması amacıyla BEBKA olarak ulusal ve uluslararası çeşitli fuarlara katılım sağlamaktayız. Ajansımızın 3 ilinde de yer alan Yatırım Destek Ofisleri, illerinde yer alan paydaşlarla birlikte 2012 yılından bu yana turizm fuarlarında çeşitli faaliyetler yürütmüşlerdir. Fuarlar aracılığıyla bölgenin turistik, tarihi ve kültürel özelliklerinin tanıtımı sağlanmakta ve geleceğe yönelik turizm temalı iş bağlantıları kurulmaktadır.

2012 yılından 2018 yılına kadar yurtiçinde başta Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı (EMITT), Yöresel Ürünler Fuarı (YÖREX), Van Turizm Fuarı ve Travel Turkey İzmir Fuar ve Kongresi olmak üzere ulusal ve uluslararası alanda sektör temsilcilerinin

yer aldığı fuarlara katılım sağlanarak bölgenin tanıtımı yapılmakta ve aynı zamanda iş bağlantılarının yapılmasında aracılık edilmektedir. Yurtiçi fuarlarının

“Tek Durak Ofiste verilen bütün hizmetler ücretsiz olarak sunulacak.

yanı sıra başta Bursa ili olmak üzere bölge illerinin yurt dışı pazarında tanıtılması amacıyla ITB Berlin, IMTEC Dubai, ATM Dubai, WTM Londra, Riyad ve Cidde fuarları gibi fuarlarda da stant açarak etkin bir tanıtım gerçekleştirilmiştir.

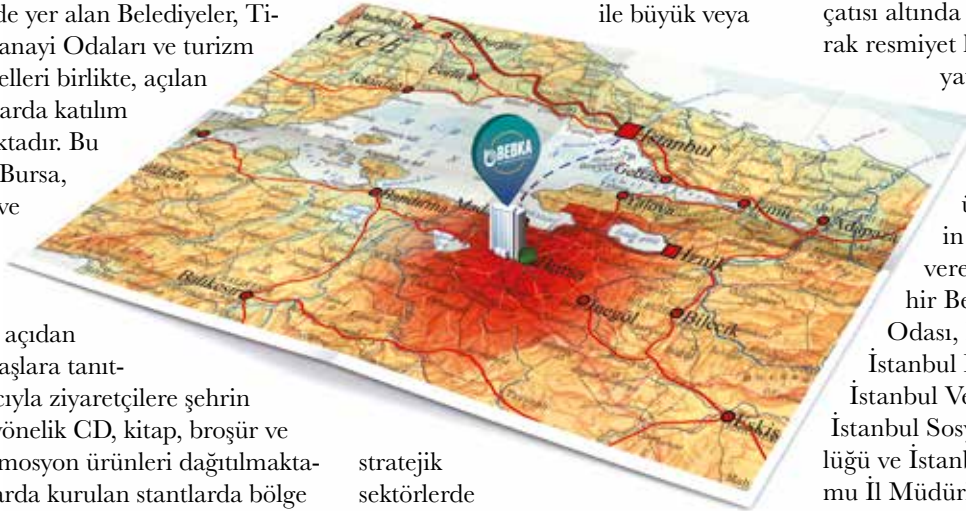
Turizm fuarlarına Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde yer alan Belediyeler, Ticaret ve Sanayi Odaları ve turizm profesyonelleri birlikte, açılan ayrı stantlarda katılım sağlanmaktadır. Bu fuarlarda Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerini kültürel ve turistik açıdan ilgili paydaşlara tanıtmak amacıyla ziyaretçilere şehrin tanıtıma yönelik CD, kitap, broşür ve çeşitli promosyon ürünleri dağıtılmaktadır. Fuarlarda kurulan stantlarda bölge ilçelerine özgü ürünler sergilenmekte ve yöresel ürünler katılımcılara sunulmaktadır. Ayrıca Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde faaliyet gösteren acenteler ve oteller BEBKA standında turizm profesyonelleri ile turların ile çekilmesi için iş görüşmeleri yapmaktadırlar.

BURSA TEK DURAK OFİSİNE KAVUŞUYOR

Hazırlık çalışmalarına hâlihazırda Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa Ticaret İl Müdürlüğü, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı, Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü, Bursa Çalışma ve İş

Kurumu İl Müdürlüğü, Bursa İl Göç İdaresi Müdürlüğü ve BTO katkı sağlamaktadır. Yapılan ilk görüşmelerde, Tek Durak Ofis Uygulamasına ilişkin hazırlıkların ilgili kurumlar tarafından görevlendirilen birer personelin oluşturduğu bir çalışma grubu eliyle yürütülmesi kararlaştırıldı. Söz konusu çalışma grubu süreci detaylı olarak çalışarak “Tek Durak Ofis” çatısı altında bulunacak kurumların belirlenmesi, hangi büyüklükteki ve sektördeki yatırımların Tek Durak Ofisten yararlanabileceği, hangi izin süreçlerinin bu yapı altında sonuçlandırılabilirliği ve oluşturulacak ofisin altyapı ihtiyaçlarının tespit edilmesi konusunda bir yol haritası koymak üzere çalışmalarını yürütmektedir.

Tek Durak Ofis uygulaması hayata geçtiğinde yabancı yatırımcılar ile büyük veya

stratejik sektörlerde yatırım yapmayı planlayan yatırımcılar yatırım yeri ile ilgili bilgi alınması, izin ruhsat süreçleri ile ilgili başvuruların yürütülmesi, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından bilgi talep edilmesi ile yatırım konusundaki diğer işletmelerle iş birlikleri kurulması konularında tek elden destek alabilecek. Söz konusu ofiste izin ve ruhsat süreçlerinde yer alan kurum ve kuruluşların görevlendirdiği personelin de bulunacak olması nedeniyle bu süreçlerde yatırımcıların kapı kapı dolaşmasının önüne geçilmiş olacak. Tek Durak Ofis çatısı altında bulunmayan ancak yatırım konusunda izin ve ruhsat süreçlerin-

de yetki ve sorumluluğu bulunan ilçe belediyeleri, OSB Müdürlüklerindeki süreçlerde belirlenecek irtibat kişileri aracılığı ile diğer işlemlerin entegrasyonu sağlanmış olacak. Tek durak ofis sadece izin ve ruhsat süreçlerinin takibi konusunda değil, aynı zamanda bölgeye yatırımcı çekilmesi konusunda girişimlerde bulunulması, yatırım imkanlarının tanıtımında tek elden koordineli bir iletişim sağlanması konusunda da faaliyet gösterecek. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı çatısı altında kurulacak Tek Durak Ofiste verilen bütün hizmetler ücretsiz olarak sunulacak.

TEK DURAK OFİS nedir?

Tek Durak Ofis uygulamasının ilk adımları 2016 yılı Haziran ayında İstanbul'da atılmış ve 21 Haziran 2017 tarihinde İstanbul Kalkınma Ajansı çatısı altında hizmet vermeye başlayarak resmîyet kazanmıştır. İstanbul'da yatırım yapmak isteyen

yatırımcıların yapacakları yatırım ile ilgili her türlü ihtiyacı karşılamak üzere kurulan ve “Invest in Istanbul” adıyla hizmet veren ofis, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul İl Göç İdaresi Müdürlüğü, İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı, İstanbul Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü ve İstanbul Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü çalışanlarını kendi çatısı altında toplamıştır. Bu yapı ile yatırımcıların hem yatırım yeri ve şartları konusunda birinci ağızdan bilgi almaları sağlanmakta hem de izin süreçlerinin birkaç gün içerisinde sonuçlandırılması mümkün olmaktadır. Yabancı dil bilgisine sahip personelin görevlendirildiği “Invet in Istanbul”da yabancı yatırımcıların bütün sorularına yanıt verilebildiği gibi yatırımcıların diğer kurum ve kuruluşları ve özel sektör temsilcileri irtibat kurmalarına destek olunmaktadır. Yatırımların kolaylaştırılması amacıyla kurulan bu yapıda verilen bu hizmetlerin tamamı ücretsiz olarak verilmektedir.

BURSA'DA SCIENCE EXPO HEYECANI

Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından 'Geleceğin Teknolojileri' ana temasıyla gerçekleştirilen '7. Turkish Airlines Science Expo Bilim Festivali', coşku ve heyecanla start aldı. Türkiye'nin alanında en büyüğü olma özelliğini taşıyan Science Expo Bilim Festivali, birbirinden renkli etkinliklere sahne oldu.

Türkiye'nin en büyük, dünyanın sayılı bilimsel etkinlikleri arasında gösterilen Turkish Airlines Science Expo, 4 gün boyunca yüzlerce öğrenciyi bilimsel çalışmalarla buluşturdu.

Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş

Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, açılış programında yaptığı konuşmada, '7. THY Science Expo Bilim Festivali'nin değerine işaret etti. Etkinliğin 26-29 Nisan tarihlerinde bilim tutkunlarını bir araya getireceğini söyleyen Başkan Aktaş, yıllar önce 'Bilim Şenliği' olarak başlayan organizasyonun bugün 'Türkiye'nin en büyük bilim festivali' haline geldiğini vurguladı.

"ÇALIŞMADA BÜYÜK EMEK VAR"

Her yıl gelişen ve içeriği daha da zenginleşen festival hakkında bilgiler veren Başkan Aktaş, "Her sene daha fazla atölye çalışması yaparak ve daha fazla öğrencimizi buradan istifade ettirerek yolumuza devam ediyoruz. Tabii ki bu çalışmanın arkasında büyük emek var. Bursa Bilim ve Teknoloji Merkezi (BTM) Koordinatörü Fehim Ferik ve çalışma arkadaşlarına, organizasyonda emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Bu işin en az 4-5 aylık hummalı bir hazırlık süreci var. Nihayetinde de bu güzellikler ortaya çıkıyor. Etkinliğe Polonya, Fransa, İtalya, Hollanda, Singapur, Tayvan ve Suudi Arabistan'dan katılacak ekipler de var. Yurt dışından gelen ekipler, atölye çalışmalarının yanı sıra bilim gösterileriyle festivale renk katacak" dedi.

"KATMA DEĞERİ YÜKSEK ÜRETİME İHTİYACIMIZ VAR"

Başkan Aktaş, sanayi, ticaret, turizm ve tarım şehri Bursa'da birçok özelliğin bulunduğunu belirterek, "Bursa'nın bundan sonra daha nitelikli sanayiye ve işlere ihtiyacı var. Bu doğrultuda

çalışmalıyız. Tüm kurum ve kuruluşlarla birlikte çalışarak, katma değeri yüksek ürünler üretebilmek adına hamleler yapmalıyız. İnaniyorum ki bu festival de inşallah bu hedefe bir altyapı oluşturacaktır" şeklinde konuştu.

"BU YILKI HEDEF 90 BİN BİLİMSEVERE ATÖLYE ÇALIŞMASI"

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ise BEBKA'nın faaliyetlerinden örnekler verdiği konuşmasında, '7. Turkish Airlines Science Expo' çerçevesinde

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim

yapılacak çalışmalarını anlattı. Science Expo'ya 2012 yılından itibaren verilen destekle çok güzel çalışmaların ortaya

konduğunu hatırlatan Gerim, “Bugüne kadar etkinlikler kapsamında 675 bin kişi ağırlandı. 2017 yılında atölyelere 78 bine bilimsever katıldı. Bu yılki hedef ise 90 bin. Bu yıl 78 ilden 1265 proje başvurusu geldi. 4 gün sürecek etkinliklerde; atölye çalışmaları, bilim gösterileri ve konferansların yanı sıra yabancı ülkelerden gelen konuklarımız da yer alacak” ifadelerini kullandı.

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim bu yıl 78 ilden 1265 proje başvurusunun geldiğini söyledi.

ÖĞRENCİLERİN HAYAL ETME YETENEĞİ GELİŞECEK

Bursa İl Milli Eğitim Müdürü Sabahattin Dülger de konuşmasında, ‘7. Turkish Airlines Science Expo’nun öğrencilerin eğitimine, hayal gücüne ve geleceğe bakışına ciddi katkılar sağlayacağını söyledi. Son yıllarda devlet yatırımında en fazla bütçenin eğitim ve öğretime

Başkan Aktaş, konuşmaların ardından festivali destekleyen kurum ve kuruluşlar ile sponsor firmaların temsilcilerine plaket takdim etti. Başkan Aktaş, daha sonra BTM Koordinatörü Fehim Ferik ile birlikte etkinlik kapsamında açılan stantları gezdi ve öğrencilerle bilimsel çalışmaları hakkında sohbet etti.

Festival kapsamında 6 farklı başlıkta 9 proje yarışması yapılırken, 120 farklı alanda atölye çalışmaları, bilim gösterileri, simülasyonlar, bilim konferansları, konserler, insansız hava araçları uçuşları ve drone gösterileri düzenlendi. Tüm üniversiteler arasından seçilen, bilime meraklı 200 gönüllü 7. Turkish Airlines Science Expo boyunca görev aldı.

ayrıldığını ifade eden Dülger, bilgi ve beceriyle donanmış, bugünün teknolojisine hakim bireylerin yetişmesi gerektiğini belirtti. Dülger, Science Expo ile öğrencilerin hayal edebilme yeteneklerinin gelişeceğine değindi.

TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Doç. Dr. İlker Murat Ar da bilimsel konulara duyarlı gençlerin yetişmesi noktasında ‘7. Turkish Airlines Science Expo’nun önemine vurgu yaparak, festivale destek veren Başkan Aktaş’a teşekkür etti.

SCIENCE EXPO’DA ÖDÜL HEYECANI

Bu sene 7.’si gerçekleştirilen Science Expo, ödül töreniyle sona erdi. Bu kez ‘Geleceğin Teknolojileri’ ana temasıyla düzenlenen festivalde, 100 civarında öğrenci ve öğretmen atölye çalışmalarına katıldı. 628 öğrencinin aynı anda ‘mangala’ oynaması ile dünya rekoru kırıldı. Polonya, Tayvan, Suudi Arabistan, Fransa, İtalya, Hollanda ve Singapur’dan gelen ekipler, atölye çalışmaları ve bilim gösterileri gerçekleştirdi.

“SCIENCE EXPO, ULUSLARARASI MARKA OLACAK”

Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, bu sene Science Expo’da rekorlara imza attıklarını, 4 gün boyunca 192 bin ziyaretçinin festivale katıldığını ifade etti. 120 farklı atölye çalışmasına 78 binden fazla kişinin iştirak ettiğini dile getiren Başkan Aktaş, 8 farklı ülkeden misafirlerin de organizasyondaki yerini aldığını hatırlattı. Kalkınmak, ihracat ve gayri safi milli hasılanın artması için yerli ve milli üretim konusunda farklı ürünler çıkartmak gerektiğini anlatan Başkan Alınur Aktaş, “Turkish Airlines Science Expo da bu düşüncenin başlangıç noktası olmuştur. Cumhurbaşkanımız her zaman yerli ve milli olmaktan bahsediyor. Afrin’deki Zeytin Dalı Harekatı’nda yerli ve milli silahlarımızı kullandık. Bu tür adımlar, güzel günlerin işaretidir. Tarımsal ürünlerin yanında teknoloji de üretmemiz gerekiyor. Yeni buluşlar gerçekleştirmeliyiz. Geleceğin bilim insanları ve teknolo-

jileri için bu festival başlangıç aşaması oldu. Birkaç sene sonra Science Expo uluslararası bir marka olacaktır. Katılan ve destek veren herkese teşekkür ediyorum” dedi.

Düşünen, araştıran, gelişen ve geliştiren bir gençlik arzu ettiklerini söyleyen Başkan Aktaş, güzel yarınlar için

“Proje yarışmasında finale kalan çalışmalar, alanında uzman jüri tarafından değerlendirildi.

sahip olunan zekaların en üst düzeyde kullanılması gerektiğini belirtti. Kendi tasarımlarımızı ve markalarımızı oluşturmanın önemine değinen Aktaş, birçok küçük ülkenin tek bir markayla ekonomik anlamda otoriteleştiğini, bu buluşmayla bilim ve teknolojiyi ülkede bir adım daha öne çıkarmayı hedeflediklerini anlattı.

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim ise, festival kapsamında dopdolu bir 4 günün geçirildiğini söyledi. Ülkemizin ve bölgenin kalkınma planları çerçevesinde festivale destek verdiklerini belirten Gerim, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkmak için yüksek teknoloji ürünlerin kapasitesinin artırılmasının önemine değindi. Genç ve dinamik bir nüfusa sahip olduğumuzu hatırlatan Gerim, genç beyinlere gerekli zeminleri sunan Science Expo’nun önemli bir bilim şenliği olduğunu dile getirdi.

ONLARCA EKİP, KIYASIYA MÜCADELE

Konuşmaların ardından Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş ve BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim tarafından proje yarışmasında dereceye girenlere ödülleri takdim edildi. Bu sene dördüncü yapılan proje yarışmasına, Türkiye’deki tüm okullardan toplam 1265 başvuru alındı. Science Expo Proje Yarışması’nda finale kalan 50 proje, İnsansız Hava Araçları ve Drone Yarışması’nda 50 ekip, Autodesk Tasarım ve Modelleme

Yarışması'nda 25 ekip-toplam 75 kişi, Mangala Yarışması'nda 4000 öğrenci, Meslekler Yarışıyor'da da her kategoride 32'şer ekip mücadele verdi. Proje Yarışması'nda finale kalan çalışmalar, alanında uzman jüri tarafından değerlendirildi.

Gerim, gelişmiş ülkeler seviyesine çıkmak için yüksek teknoloji ürünlerin kapasitesinin artması gerektiğini söyledi.

dirildi. Jüri üyeleri, Uludağ Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi tarafından belirlendi. Dereceye girenlerin dışında finale kalan tüm projelere 500 TL mansiyon ödülü verildi.

TOPLAM 110 BİN TL PARA ÖDÜLÜ Meslek Yarışıyor kategorisinde; Elektrik-Elektronik Teknolojisi, Makina

Teknolojisi, Metal Teknolojisi, Yiyecek İçecek Hizmetleri, Giyim Üretim Teknolojisi ve Tekstil Teknolojisi alanlarında

dereceye girenler ile Mangala Turnuvası'nda 3.-4. sınıflar, 5.-6. sınıflar, 7.-8. sınıflar ve Lise Kategorisi'nde dereceye girenler ödüllendirildi. Ayrıca Autodesk kategorisinde birinciye 2000 TL, ikinciye 1500 TL, üçüncüye 1000 TL ödül verildi. Tasarla Yap Uçur-Drone kategori-

3000 TL, ikinci 2000 TL, üçüncü 1000 TL aldı. 6 adet mansiyona da 500'er TL takdim edildi. Proje Yarışması'nın Çocuk Mucitler kategorisinde birinciye 6500 TL, ikinciye 3000 TL, üçüncüye 2000 TL; Genç Mucitler kategorisinde birinciye 11.000 TL, ikinciye 7500 TL, üçüncüye 4000 TL; Usta Mucitler kategorisinde birinci ekibe 20.000 TL, ikinciye 10.000 TL, üçüncüye 6000 TL para ödülü verildi.

Dereceye girenlerin dışında finale kalan tüm projelere 500 TL mansiyon ödülü verildi.

sinde birinci 3000 TL, ikinci 2000 TL, üçüncü 1000 TL kazanırken, Tasarla Yap Uçur-İHA kategorisinde birinci

Dirilişin şehri

BİLECİK

*Sessiz, sakın, kendi halinde bir şehir sanırsın,
Bir bilsen hikâyesini gözün yaşlı kalırsın,
Tarihini, geçmişini, özünü bilmek isteyen Bilecik'e sarılsın,
Bir diriliş destanı yatar bu topraklarda,
Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, sonra çok utanırsın...*

Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna beşiklik yaptığı gibi Kurtuluş mücadelesinde de büyük bir rol alan Bilecik, var olan tarihi zenginliği, kültürel ve ekonomik yöndeki zenginliklerin yanı sıra, doğal güzellikleri, yeşil alanları, ılıman iklimi, köy yaşantıları özellikleri ile Bilecik'in kapıları Türkiye ve dünyaya daha da açılıyor. Son dönemlerde tarihi ve kültürel yöndeki özellikleri ile turizm faaliyetlerinde atağa geçen Bilecik, bu anlamda her gün ziyaretçi akınına uğruyor.

MAKUS TALİHİN YENİLDİĞİ YER

Yakın tarihimizde çok önemli yeri olan ve Kurtuluş Savaşı'nın en çetin mücadelelerinin yapıldığı ve önemli dönüm noktalarından olan İnönü Savaşları'nın kazanıldığı; Atatürk'ün ifadesiyle "Milletin makus talihinin yenildiği yer" olan Bozüyük Metristepe'de şehitlerimizin yüce anılarını yaşatmak amacıyla yapılan Metristepe Anıtı o muhteşem görünüşüyle Türk'ün yenilmezliğini simgelemektedir. Bozüyük-Eskişehir yolu üzerinde, Bozüyük'ten 10 kilomet-

re uzakta kalan Metristepe Şehitliği'nde 28 Mart 1921'de şehit olan Bekir Şahinoğlu ve Binbaşı Erzincanlı Karakullukçu oğlu Halis Bey'in ve Hüseyin Hüsnü ile adları bilinmeyen Mehmetçiklere ait 10 mezar bulunmaktadır.

MANEVİ KURUCU ŞEYH EDEBALI

"Osmanlı Devleti'nin Manevi Kurucusu" unvanına sahip olan Şeyh Edebalı,

1206 yılında Horasan'ın Merv şehrinde dünyaya gelmiştir. Onun, Osmangazi ile tanışması, Osmanlı Devleti için büyük önem taşımaktadır. Şeyh Edeba-

li'nin Osman Bey'in gördüğü rüya ile ilgili yaptığı tabir, 3 kıtaya hükmeden bir imparatorluğun habercisi olmuştur. Şeyh Edebalı'nın büyük bir ilmin sahibi olmasının açık bir göstergesi olan bu olay, Osmanlı'nın manevi kurucusunun kuruluş sürecindeki ehemmiyetini gösterir niteliktedir. Şeyh Edebalı 1326 da Bilecik'teki zaviyesinde 120 yaşında vefat etmiştir. Vefat ettiği 1326 yılına kadar Bilecik'te yaşamını sürdürmüştür. Kabri, Şeyh Edebalı'nın damadı Osmangazi'ye vasiyeti üzerine mescit alanı olarak kullanılan bölüme defnedilmiştir. Osmangazi'nin vefatından sonra torunu 2. Padişah Sultan Orhan tarafından türbe görünümü almıştır.

OSMANLI'NIN ATASI ERTUĞRUL GAZİ

Ertuğrul Gazi, 1188-1281 tarihleri arasında yaşamış, doğum yeri kesin olarak kayıtlarda yer almadığı için bilinmemektedir. Babası Süleyman Şah'ın ölümünün ardından Kayı beyliğinin başına Ertuğrul Bey geçmiştir. Ertuğrul Gazi, Bizans İmparatorluğu'na

karşı kazandığı başarılarından dolayı 'Gazi' unvanını almıştır. 400 çadıyla geldiği Söğüt'te yaptığı fetihler sonrası topraklarının sınırlarını 4 bin 800 kilometrekareye ulaştırmıştır. Ertuğrul Gazi, 1243 Köseadağ Savaşı'nın ardından Moğol tehlikesinden dolayı yıkılma

yerine mimarı Üşep Kalfa tarafından inşa edilmiş ve mimarisinin yapımında da onun minare kaidesinden faydalanılmıştır. Osmanlı mimari sanatının kubbeli türündeki ilk örneklerinden biri olma özelliğinin taşıyan yapı, kareye yakın dikdörtgen planlı olup caminin

üzerini, duvarlardaki üzengi ayaklarıyla altı sütuna oturan kemerlere bindirilmiş on iki küçük kubbe örtmektedir.

NADİDE BİR ESER

Hamidiye Cami II. Abdülhamit Han tarafından 1907-1908 (H.1325) yıllarında inşa edilmiştir. Yapı kare planlı, duvarları kırmızı kesme taştan örülmüştür. Kemerlerin taşıdığı büyük bir tek kubbe ile de örtülmüştür. Kubbesi kurşunla kaplıdır. Son cemaat yeri, alışılmışın aksine revaklı olmayıp Neo-Klasik üslupta inşa edilmiş. Minareler son cemaat yeri ile caminin ana kütləsi arasındaki köşelerde bulunmaktadır. Çift minaresi kesme taştan inşa edildiği için mimarisi dikkat çekicidir.

TARİHE YOLCULUK

Bilecik'te tarihi bir gezintiye çıkmak isterseniz Bilecik Müzesi doğru adresler. Müzede Bilecik ve çevresine ait arkeo-

sürecine giren Anadolu Selçuklu Devleti'nden sonra artık Osman Gazi liderliğinde kurulacak olan Osmanlı Beyliği'nin sürecini oluşturmuştur. 1281 yılında Söğüt'te vefat eden Ertuğrul Gazi'nin kabri de yine burada bulunmaktadır. Ertuğrul Gazi Türbesi, 13. yüzyılın sonlarında inşa edilmiş ancak yapının kesin tarihi bilinmemektedir. İlk olarak Oğlu Osman Bey tarafından açık mezar olarak yaptırılan türbe daha sonra 1.Mehmed tarafından kapalı türbe haline getirilmiştir. Sultan 3.Mustafa tarafından 1757'de yeniden tekrardan yapılcasına geniş çaplı bir restorasyon geçirmiş ve ilk inşa edildiği görünümünden biraz uzaklaşmıştır.

ÇELEBİ SULTAN MEHMET CAMİİ

Çelebi Sultan Camii, 1414-1420 yıllarında Çelebi Sultan Mehmed tarafından yaptırılmıştır. Sultan Abdülhamid Han döneminde büyük bir onarımdan geçirilmiş, bugünkü görünümü daha çok o döneme ait olan Çelebi Sultan Mehmed Camii, II. Abdülhamid devrinde (1876-1909) eski caminin

Beş asırlık Kasımpaşa Külliyesi ve Osman Gazi adına ilk hutbeyi okuyan Dursun Fakih'e ait türbe ziyaret edilecek adresler arasındadır.

lojik ve etnografik eserler sergilenmektedir. Salonlarda kronolojik sergileme tekniği uygulanmış olup 3 adet teşhir salonunda; Roma dönemi ağırlıklı olmak üzere Paleolitik, Neolitik, Tunç, Hellenistik, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemlerine tarihlenen eserler sergi-

lenmektedir. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ile ilgili tasvirler, oba ve ev yaşantısından kesitler sunulmakta; silahlar, seramik ve metalden yapılan günlük kullanım kapları Bilecik yöresine ait giysiler, süs eşyalarını burada bulabilirsiniz.

Ertuğrul Mutasarrıfı Musa Kazım Bey tarafından 16 metre uzunluğunda ve 4 katlı ahşap merdivenli olarak inşa edilmiştir. Tarihi Bilecik Belediye Sarayı'nın arka kısmında bulunan ve tarihi anlamda bir bütünlük oluşturan Saat Kulesi; Bilecik Merkez, İstiklal

Mahallesi, Ertuğrul Gazi Caddesi'nde, Rüştüye İdadisi olarak yapılan, şimdilerde ise Bilecik Belediye Sarayı olarak kullanılan binanın bahçesinde şehre hakim bir yamaç üzerinde kurulmuştur.

Bilecik, şehir merkezine 5 dakika uzaklıktaki Pelitözü Gölpark, şehir içinden ve şehir dışından birçok ziyaretçiye kapılarını açan doğal gezi duraklarından.

ADRENALİN VE MANZARANIN ADRESİ

Bilecik'in doğal güzelliklerine hayran kalacaksınız. Harmankaya Kanyonu,

ZAMANIN TANIĞI SAAT KULESİ

Saat Kulesi yapma geleneği Anadolu genelinde daha da yaygınlaşmasını sağlayan Sultan II. Abdülhamit olmuştur. 1901 yılında, tahta çıkışının yirmi beşinci yıl dönümünde, ülke genelinde yetmişin üzerinde anıtsal saat kuleleri yapılmasını emreder. 1907 yılında

Pazaryeri ilçesinin Kınık köyünde yaklaşık yüz yıldan beri süregelen toprak ürünleri eşya yapımcılığı "çömlekçilik" gittikçe yaygınlaşarak gelişmiştir.

Bilecik ilinin Yenipazar ve İnhisar ilçeleri arasında bulunmakta olup, 260 hektarlık alana sahip ve 2013 yılında tabiat parkı ilan edilmiştir. 15 yıl önce keşfedilen Harmanakaya Kanyonu, her geçen gün doğa sporları meraklılarının ilgi odağı haline gelmekte. Yaklaşık 3 kilometre uzunluğunda olan kanyonun içinde 25 metrelik ve 20 metrelik iki

büyük şelâle ve kısa aralıklarla onlarca daha şelâle bulunuyor. Metropollerden bunalanların hafta sonları konaklayabileceği, adrenalin ve manzara keyfinin doruk noktada yaşanabileceği Harmanakaya Kanyonu her yıl binlerce turisti ağırlıyor. Tabiat Parkı ilan edilmesinin ardından çevre düzenlemesi yapılan ve kanyon geçişini kolaylaştırmak amacıyla içerisine doğal hatlar döşenen kanyona; birçok bölgeden dağcılık ve doğa sporları kulüpleri ile amatör şekilde kanyon geçişini gerçekleştirmek isteyen ilgililer, havaların da ısınmasıyla birlikte yoğun ilgi gösteriyor. İsteyenin gerekli ekipman ve rehber yardımıyla kanyon geçişi yapabileceği bölgede, isteyenler de kanyonun serinliğinden ve etraftaki doğal güzellikten faydalanarak mesire alanında vakit geçirebilir. Bölgeye

gelenler ayrıca yakın çevrede bulunan; Yenipazar Suuçtu Şelalesi, İnhisar Şelalesi ve göletleri de ziyaret edebilir.

ERİKLİ TABİAT PARKI

Bilecik'in Bozüyük İlçesi Erikli Köyü'nde yer alan ve Atatürk Köşkü'nü de içerisinde bulunduran 674 dekarlık alan, Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın

Mustafa Kemal Atatürk'ün Bilecik ziyaretinde ağırlanması amacıyla yaptırıldığı bilinen Atatürk Köşkü, bölgeye tarihi bir değer katıyor.

11 Haziran 2018 tarih ve 1202 sayılı oluru ile Erikli Tabiat Parkı olarak ilan edildi. Erikli Köyü sınırlarında bulunan alan mesire amaçlı kullanıldığı gibi doğa yürüyüşü rotalarının da uğrak noktası

konumundaydı. Yaklaşık 1300 metre rakıma sahip bölge, ormanlarla çevrili doğası ve manzarası ile büyük beğeni toplamakta. Bölgenin coğrafi şartlarının etkisiyle aynı gün içerisinde farklı mevsimleri yaşamının mümkün olduğu alanda; çok çeşitli bitki ve hayvan türlerini gözlemlemek mümkün.

Bölgede bulunan Atatürk Köşkü ise alanın simgesi konumunda. Mustafa Kemal Atatürk'ün Bilecik ziyaretinde ağırlanması amacıyla yaptırıldığı bilinen Köşk, bölgeye tarihi bir değer de katıyor. Tabiat Parkı ilan edilen bölgenin, doğal güzelliği ile turizme ve tanıtıma hizmet verecek bir alan haline getirilmesi planlanıyor.

TADINA VARIN

Bilecik İlçesi olan Osmaneli'nin Lefke Kebabı, Söğüt ilçesinin Kayı Kebabı ve Keklik Kebabının yanı sıra Pazaryeri Bozası, Pazaryeri Helvası ile Bilecik'in genelinde yetişen ayva ve narlardan yapılan doğal meyve lokumu ile asırlardır süregelen meşhur Osmanlı Şerbeti,

Yöre halkının bir bölümü ekmeğini kendisi pişirir. Pide, bükme, hodalak fırında pişirilen ekmek türleridir. Ziyareteniz esnasında bu ekmekleri mutlaka deneyin.

Bilecik ilinde tadına bakılması gereken lezzetlerden sadece birkaçı. Bilecik'te

tadına bakılması gereken diğer lezzetleri anlatırken; Nohutlu Mantı, Piruhi, Bilecik'e has Fırın Kebabı, Çömlek köyü Kınık'ta Testi Kebabı ile Yöreye özgü tatlılardan Tahinli Kabak Tatlısı, Ayva Tatlısı, Büzme Tatlı ve Osmaneli'de Samsı Tatlısı, lezzetlerini de tatmadan dönmeyin.

Banuçiçek GÜNGÖRDÜ

Bilecik Yatırım Destek Ofisi
Uzman

BEBKA Bilecik şehir markalaşması çalışması tamamlandı

2011 yılından itibaren Bilecik'te Ajansı-mız tarafından yürütülen ve desteklenen turizm faaliyetlerine fayda sağlaması amacıyla bir yıl süre ile Bilecik Şehir Markalaşması ve Tanıtımı çalışması gerçekleştirildi. Çalışma kapsamında ilgili kurum/kuruluşlarla istişare edilerek; amblem-logo ve motto oluşturuldu, ilkbahar-yaz ve sonbahar mevsimleri fotoğraf çekimleri ile 5 farklı temada kısa film çekimleri gerçekleştirildi.

Amblem-logo ve mottounun belirlenmesinde şehrin değerleri ele alınarak, markalaşması hedeflendi. Amblem ve logoda; Osmanlı Devleti'nin Bilecik topraklarında Kayı Boyu tarafından kurulmuş olmasına, çınar ağacı yap-

Kurtuluş Savaşı'na ev sahipliği yapmış olması etkili oldu.

Fotoğraf çekimleri; ilkbahar-yaz ve sonbahar mevsimlerinde Bilecik'in il ve ilçelerinde yer alan tarihi, kültürel ve doğal değerlerini kapsayacak şekilde gece, gündüz, panoramik ve havadan çekim

temaları bazında ayrı ayrı veya bir bütün halinde kullanılacak ve böylelikle şehrin markalaşma faaliyetlerine katkı sağlanacak.

1 yıl süreyle yürütülen ve Mayıs 2018 tarihinde tamamlanan Bilecik Şehir Markalaşması ve Tanıtımı çalışmasının

formatlarında gerçekleştirildi. Elde edilen fotoğrafların, şehrin tanıtımına yönelik ihtiyaç duyulan tüm mecralarda kullanılması planlanmakta.

ilde devam edecek turizm ve tanıtım çalışmalarıyla entegre edilerek etkin şekilde kullanılması hedefleniyor.

rağına, Selçuklu yıldızına ve Bilecik'in "B" harfine ithafen renk geçişleriyle bir çalışma yapıldı. Motto ise çeşitli alternatiflerin arasından "Tarihe Yön Veren Şehir" olarak belirlendi. Mottounun belirlenmesinde Bilecik'in, hem Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna hem de

5 adet kısa tanıtım filmi; ilin markalaşmasına ve tanıtımına katkı sağlayacağı düşünülen öncelikli alanlar doğrultusunda belirlenen temalarda çekildi. Temalar; Şeyh Edebali, Ertuğrul Gazi, Metristepe, Doğa ve Doğal Yaşam ile Bilecik Genel Tanıtım Filmi olarak belirlendi. 1 ila 3 dk. arası uzunlukta ve 4K kalitesinde çekilen filmler; Türkçe ve İngilizce seslendirme ile iki dilde hazırlandı. Hazırlanan filmler şehrin tanıtımında, hedef kitleye yönelik olarak

HESTOUREX FUARI'NA BURSA, ESKİŞEHİR VE BİLECİK DAMGASI

Bursa, Eskişehir ve Bilecik; son zamanlarda adından söz ettiren ve gözde haline gelen alternatif turizm rotaları, termal turizm dahil olmak üzere sağlık ve spor turizmi seçenekleri ile Hestourex 2018'de yerini aldı.

Bu yıl Antalya Anfaş Fuar ve Kongre Merkezi'nde Cumhurbaşkanlığı himayeleri ile 2.si düzenlenen dünyanın önde gelen sağlık, spor ve alternatif turizm fuarı 'Hestourex 2018', 5-8 Nisan 2018 tarihleri arasında gerçekleştirildi. 81 ilin turizm destinasyonlarını kaldırmak amacıyla organize edilen fuara, 165 ülkeden 5 bin yatırımcı alım heyeti katıldı.

Bursa, Eskişehir ve Bilecik ortak stant alanında Bursa Eskişehir Bilecik

Kalkınma Ajansı (BEBKA) desteğiyle bölgeden sağlık ve turizm temsilcileri katıldı. Fuarda BEBKA yetkilileri

“ Bursa, standında yer alan yetkililer fuar boyunca satın alma heyetleri ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirdiler.

ile birlikte Bursa heyeti olarak Bursa Sağlık Turizmi Derneği, ROMMER International, Soranus Tüp Bebek Merkezi, VM Medicalpark Bursa, Hotel Gönülferah, GÜMTOB, Medicabil, Ramada Bursa Çekirge Hotel, Çelik Palas Hotel, SAGER Travel, İnegöl Doğa Sporları ve Turizm Merkezi, Oylat Kaplıcaları A.Ş. ve Yıldırım Belediyesi; Eskişehir heyeti olarak Eskişehir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Çifteler Belediyesi, Sivrihisar Belediyesi, Seyitgazi Belediyesi, Fiziomer Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi, Porsuk Otel ve Bilecik heyeti olarak Bilecik Belediyesi, Osmanlı Belediyesi ve BİDOS Bilecik Doğa Sporları Derneği yer aldı.

Üç ilin ortak standını fuar kapsamında ziyaret eden Dışişleri Bakanı Mevlüt

Ataoglu, Antalya Valisi Münir Karaloğlu ve TURSAB Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği Başkanı Firuz Bağlıkaya ve

“ 81 ilin turizm destinasyonlarını kaldırmak amacıyla organize edilen fuara, 165 ülkeden 5 bin yatırımcı alım heyeti katıldı.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Menderes Türel bölge illerimizin turizm potansiyeli hakkında kısa bilgi verildi.

Çavuşoğlu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Turizm ve Çevre Bakanı Fikri

Kendilerine ayrıca bölge illerimizin yöresel lezzetleri takdim edildi.

Tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinden esintilerin yer aldığı stant, fuar ziyaretçilerinin ilgi odağı olurken, ayrıca ziyaretçilere üç ilin tanıtımına yönelik CD, kitap, broşür ve çeşitli promosyon ürünleri dağıtıldı.

STANT FUARIN GÖZDESİ OLDU

Bursa, standında yer alan yetkililer fuar boyunca satın alma heyetleri ile yüz

tedavi çeşitleri, doğa sporları alternatifleri ve tur seçenekleri konusunda bilgiler verildi.

Eskişehir ilinin termal turizm potansiyeli yüz yüze görüşmelerle ziyaretçilere aktarılırken turizm yetkilileri tarafından; Çifteler Sakaryabaşı'nda gerçekleştirilen sualtı dalış sporu, Seyitgazi'de doğa yürüyüşleri ve Sivrihisar'da kaya

yüze görüşmeler gerçekleştirdiler ve görseller eşliğinde sunulan hizmetler hakkında detaylı bilgiler verdiler. Fuar süresince ziyaretçi akınına uğrayan standda Bursa ilinin termal konaklama imkanları, sağlık merkezlerinde verilen

turmanışları oldukça ilgi gördü. Fizyomer Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi yetkilileri tarafından yurtiçi ve yurtdışı pek çok kurum ve kuruluş ile yüz yüze görüşmelerin (B2B) de yapıldığı fuarda Eskişehir'in sağlık tu-

rizminin tanıtımı için önemli bir adım atılmış oldu.

Sahip olduğu alternatif turizm rotaları ve eko turizm potansiyeli ile fuarda yer alan Bilecik için satın alma heyetleri, katılımcılar ve ziyaretçiler ile gerçekleştirilen B2B görüşmelerde ilin sağlık, spor ve alternatif turizm değerleri ve yatırım imkanları aktararak iş bağlantısı kurma ve tanıtım odaklı görüşmeler gerçekleştirildi. Fuar süresince ayrıca; diğer stantlar ziyaret edilerek bu illerdeki iyi uygulama örnekleri incelendi, ilgililerle tecrübe paylaşı-

mında bulunuldu ve Bilecik'in mevcut potansiyelini geliştirmeye yönelik hayata geçirilebilecek faydalı çalışmalar hakkında detaylı bilgiler edinildi. Benzer şekilde Bilecik'te gerçekleştirilen çalışmalar hakkında bilgi almak ve kendi bölgelerinde benzer çalışmalar gerçekleştirmek isteyen ilgililere detaylı bilgiler verildi.

“ Tarihi, kültürel ve doğal güzelliklerinden esintilerin yer aldığı üç ilin ortak standı, fuar ziyaretçilerinin ilgi odağı oldu.

TURİZM KORİDORUNUN SON NOKTASI İZNİK OLACAK

İznik Belediyesi İpek Yolu Turizm Koridoru Koordinasyon Toplantısı'na ev sahipliği yaptı. Toplantıda daha önce oluşturulan turizm koridorunda önemli bir nokta oluşturacak İznik'in koridorun son noktasına yer alması kararlaştırıldı.

İznik turizmine katkı sağlayacak çalışmanın gerçekleştirildiği toplantıya Bursa Milletvekili İsmail Aydın ve Belediye Başkanı Osman Sargın'ın yanı sıra İpekyolu Belediyeler Birliği, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BE-BKA), Ankara Kalkınma Ajansı, Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) ve İznik Belediyesi çalışanları katıldı. Toplantıda yetkililerden bilgi alan Vekil Aydın "Böyle bir turizm koridorunda İznik'in olmaması koridor açısından büyük bir eksiklik ve kayıp olurdu. Çok doğru bir karar olduğunu düşünüyorum. Ülkemize ne kadar yabancı turist gelirse gelsin bizim kendi iç turizmimiz de oldukça hareketli. Bu sebeple oluşturulacak koridorunda bölge turizmine katkısının büyük olacağı kanaatindeyim. Sizlere çalışmalarınızda başarılar diliyorum, desteklerimizin sizlerle olduğunu belirtmek istiyorum" dedi.

BÖLGE KALKINMASINA DESTEK

İpek Yolu Turizm Koridorun geçiş güzergâhında bulunan Ayaş, Güzdül, Beypazarı, Nallıhan, Mudurnu, Gökünük, Taraklı, Geyve, Sapanca, Pamukova ilçelerinin ardından koridorun son noktasında İznik yer alacak.

Koridor boyunca bulunan ilçelerin olduğu bölgelerde yer alan Kalkınma Ajanslarının da destek vereceği turizm koridoru çalışmasında turizmin geliştirilmesi öncelikli adım olacak. İlçelerin turizm konusunda geliştirilmesi için koridor boyunca çeşitli turizm faaliyetleri düzenlenecek, ilçeler için tanıtım filmleri ve tanıtım materyalleri oluşturularak bu bölgenin kalkınmasına destek sağlanacak.

Toplantıya ev sahipliği yapan İznik Belediye Başkanı Osman Sargın ko-

nuşmasında "İznik ilçemizin özellikle turizm alanında da gelişmesi, çeşitli turizm faaliyetlerinin içinde yer alması için girişimlerimiz devam ediyor. Bu kapsamda belediye olarak üyesi olduğumuz İpek Yolu Belediyeler Birliği ile yaptığımız ortak çalışmalar sonrasında oluşturulan Turizm Koridorunda İznik ilçemizin önemli bir noktada yer alması gündeme geldi. Bu kapsamda belediyemizde düzenlenen toplantıda ilçemizin turizm koridorunun sonunda yer alması, koridor ile ilgili yapılacak tanıtım çalışmalarında da yer alması için kararlarımızı aldık. İpek Yolu boyunca uzanacak turizm koridoru bölgemize ve ilçemize önemli katkılar sağlayacaktır. Bu vesile ile hemşerilerimiz ve ilçemiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum" dedi.

BURSA'DA “TEK DURAK OFİS” KURULUYOR

Bursa'da “Tek Durak Ofis”'in kurulması için ilk adım atıldı. Bursa'da faaliyet gösteren birçok kurumun iştirakiyle “Tek Durak Ofis” bilgilendirme toplantısı BEBKA Bursa Ofisinde gerçekleştirildi.

BEBKA Genel Sekreteri İsmail Gerim başkanlığında gerçekleştirilen toplantıya Bursa Sosyal Güvenlik İl Müdürü Mustafa Yılmaz, Bursa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdür Yardımcısı Yusuf Bedir, Bursa Vergi Dairesi Başkanlığı Müdürlerinden Ahmet Aydın ve Ataman Aydın, Bursa Ticaret İl Müdürü Zübeyir Şendoğan, Bursa Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreter Yardımcısı Murat Uşun ile İl Göç İdaresi ve BİSO temsilcileri ile Bursa Yatırım Destek Ofisi çalışanları katıldı.

Toplantıda ilk defa İstanbul Kalkınma Ajansı bünyesinde kurulan “Tek Durak Ofis” uygulamasının kuruluş süreci, hizmetleri ve İstanbul Kalkınma Ajansının bu süreçlerle ilgili önerileri hakkında katılımcılara bilgi verildi. Bilgilendirme sunumunun ardından ilimize yatırım yapmak isteyen yatırımcıların bütün iş ve işlemlerini tek çatı altında sonuçlandırmayı amaç edinen

“Tek Durak Ofis” uygulamasının dış yatırımcıların Bursa'ya yapacakları yatırımlara hız kazandıracak ve yatırım öncesinde önemli bir sorun teşkil eden bürokratik süreçlerin giderilmesine katkı sağlayacağı konusunda fikir birliğine varıldı.

“ Tek durak ofis uygulamasının ihtiyaçlarının tespiti için bir yol haritası hazırlanacak.

Toplantının son bölümünde Tek Durak Ofis uygulamasının Bursa'da uygulamaya konulması sürecinde izlenecek yol konusunda fikir alışverişinde bulunuldu. Bu aşamada yatırım sürecinde izin ve ruhsat konusunda onay alınan belli kurum ve kuruluşların görevlendirileceği birer personelden oluşacak bir

çalışma grubunun süreci detaylı olarak çalışarak “Tek Durak Ofis” çatısı altında bulunacak kurumların belirlenmesi, hangi büyüklükteki ve sektördeki yatırımların Tek Durak Ofisten yararlanabileceği, hangi izin süreçlerinin bu yapı altında sonuçlandırılabilirliği ve oluşturulacak ofisin altyapı ihtiyaçlarının tespit edilmesi konusunda bir yol haritası hazırlanması kararlaştırıldı.

Toplantıda konuşan Gerim yatırımların kolaylaştırılması amacıyla kurulan bu yapıda verilen bu hizmetlerin tamamının ücretsiz olacağını vurgularken “Bu yapı ile yatırımcıların hem yatırım yeri ve şartları konusunda birinci ağızdan bilgi almaları sağlanacak hem de izin süreçlerinin birkaç gün içerisinde sonuçlandırılması mümkün olacak. Yabancı yatırımcıların bütün sorularına yanıt verilecek ve yatırımcıların diğer kurum ve kuruluşları ve özel sektör temsilcileri irtibat kurmalarına destek olunacak” dedi.

BEBKA ÇALIŞMALARI BELÇİKA'DA ANLATILDI

Nisan 2011 yılında Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği'ne (EURADA) üye olan BEBKA Şubat 2018'de üyeliğini yeniledi ve geçtiğimiz günlerde Genel Kurul'da faaliyetlerini anlatan bir sunum gerçekleştirdi.

EURADA (Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği) Genel Kurulu ve AGORADA2018'e katılım sağladık. 1992 yılında kurulan Avrupa Kalkınma Ajansları Birliği (EURADA), 22 farklı ülkeden 75 kalkınma ajansının üye olduğu uluslararası bir kuruluş. EURADA, üyeleri adına Avrupa Komisyonu nezdinde çalışmalar yaparken, aynı zamanda üyelerinin faydası için ekonomik kalkınmada iyi uygulamaları bir araya getiriyor ve yaygınlaştırmaya çalışıyor. AB politikalarına dair gelişmeler konusunda güncel bilgiler veren EURADA, üyelerine uluslararası fon kaynakları, uluslararası işbirliği fırsat-

ları oluşturulması konularında da destek oluyor. Ayrıca kalkınma ajansları arasında tecrübe alışverişini ve bölgesel kalkınmada "en iyi uygulamaları" yaygınlaştırmak da kuruluşun hedefleri arasında yer alıyor.

Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler için bölgesel kalkınma programlarının ve destek programlarının geliştirilmesine katkı sağlayan EURADA, hem Avrupa Komisyonu hem de diğer kurumlar ile teknik anlamda işbirliğini güçlendirmek üzere misyonunu yerine getirmekte. EURADA'nın Türkiye'den BEBKA ile birlikte 15 Kalkınma Ajansı, 1 kalkınma birliği (Yeşilirmak) ve 1 kalkınma idaresi (GAP) olmak üzere 17 üyesi bulunuyor.

BEBKA EURADA'ya ilk olarak Nisan 2011 tarihinde üye oldu ve üyelik Şubat 2017 tarihinde sona erdi. Şubat 2018 tarihinde EURADA'ya tekrar üye olan Ajansımız kuruluş ile birlikte proje geliştirme üzerine irtibata geçti. Yapılan yazışmalar üzerine EURADA yönetimi BEBKA'yı Genel Kurulda sunum yapmak üzere davet etti.

EURADA'nın organize ettiği toplantılardan ilkinde girişimcilik ve kalkınma hedefleri özelinde iki günlük bir konferansa katılım sağladık. Konferans özelinde hızlandırıcı programları ile girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi, aynı zamanda S3 – Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin belirlenmesi ve buna yönelik projelerin geliştirilmesi bölgelerin rekabet gücünün artırılmasında ana unsur olarak ifade edildi.

AGORADA 2018

Katılım sağlanan diğer bir etkinlik "Endüstri 4.0 Fırsatları ve Başarı Hikayeleri" teması ile Avrupa Komisyonu ve Charleroi Kenti Stratejik Geliştirme Komitesi organizasyonu ile düzenlenen AGORADA2018 idi. Birçok önemli konuşmacının yer aldığı etkinlikte AB kurumları ve yetkilileri, özel sektör, akademi ve diğer uluslararası kuruluşlarla Endüstri 4.0'a geçişte zorluklara karşı yeni ve alternatif çözümlere başvurarak nasıl yaklaşılacağı ve kalkınma ajansları gibi politika yapıcılarının yaklaşımı konuları tartışıldı.

EURADA 2018 yılı Genel Kurulu

AGORADA2018 etkinliği ile bağlantılı olarak düzenlenen "EURADA 2018 yılı Genel Kurulu" ise Belçika'nın Charleroi kentinde gerçekleştirildi. BEBKA'nın da dahil olduğu üye ajansların çalışmalarına

yer verilen EURADA Genel Kurulunda yaptığımız sunumda, bölgemizin öne çıkan güçlü yanlarının ve kümelerin yanı sıra Ajansımızın faaliyetleri, iyi uygulama örneği olarak TechUP Hızlandırıcı Programımız, hangi alanlarda ortak projeler geliştirilebileceği özelinde işbirliği olanakları üzerine sunum gerçekleştirdik.

OaSIS Projesi

Belçika temasları kapsamında ayrıca OaSIS projesi çalıştayında kalkınma ajanslarının KOBİ'leri ve hızlı büyüme potansiyeli olan firmaları desteklemek ve ayırt etmek için hangi yöntemleri kullandıkları üzerine grup çalışmalarına katılım sağladık. BEBKA faaliyetlerini de sunduğumuz çalıştayın ardından Ajansımız proje başvurusu için davet edildi.

OaSIS Projesi AB H2020 programı kapsamında desteklenmekte olup EURADA'nın projedeki rolü metodoloji geliştirmek ve kalkınma ajanslarını projeye dahil etmek için bölgesel veri tabanlarına erişimi sağlamaktır. Projede kalkınma ajansları tarafından KOBİ'lere sağlanan inovasyon desteklerin etkinliğini geliştirmeye yardımcı olmak hedefleniyor. Başvurusunu gerçekleştirdiğimiz projeyi BEBKA olarak takip ediyoruz.

BEBKA II. ULUSLARARASI ŞEHİR, ÇEVRE VE SAĞLIK KONGRESİ'NDE

“Yarının Kentleri” temasında 16-20 Nisan 2018 tarihlerinde Kapadokya’da düzenlenen II. Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresinde BEBKA iki sunum ile yer aldı.

İlerleyen teknolojiye rağmen temel ihtiyaçları karşılamayı sağlayan olanakların azalması ikilemini ele alan II. Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresi’nde “Yarının Kentleri” için Belediyeler, Üniversiteler, Bakanlıklar ve Kamu Kurumlarından birçok temsilci biraya geldi. Gazi Üniversitesi ile Adnan Menderes Üniversitesi iş birliği ile düzenlenen Kongreye Sağlık Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Türkiye ve KKTC’deki üniversiteler başta olmak üzere çok sayıda ulusal ve uluslararası kuruluş destek verdi. Kongrede kent planlamasının geleceği, iklim dostu kentler, teknoloji ve kentleşme, biyoçeşitliliği destekleyen kentleşme, kent yoksulluğu, kırsalın yok oluşu ve tarım, kent içi ve dışı ulaşım, yerel su yönetiminin geleceği, kentleşme ve enerji, kentlerde yaşam kalitesi, kentlerde çevre ve sağlık yönetimi ve kent sağlığı konularında paralel oturumlar gerçekleştirildi. Kongre kapsamında 19 Nisan

Perşembe günü “Sürdürülebilir Kalkınma Perspektifinden Kalkınma Ajansları ve İyi Uygulama Örnekleri” Kurumsal Sunum başlığında Ajansımızın Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi uzmanlarından Özge Yıldız tarafından hazırlanan “Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Bölgesel Kalkınma Çalışmaları” ve Nalan Tepe Şençayır tarafından hazırlanan “TR41 Endüstriyel Simbiyoz Programı” bildirilerine ilişkin sunumlar katılımcılara aktarıldı. Özge Yıldız sunumunda sürdürülebilir kalkınmanın dünyanın

gündeminde önemli bir yer teşkil ettiğine vurgu yaparak küresel ölçekte sürdürülebilir kalkınmaya yönelik strateji belgeleri ile Türkiye de bu stratejilerle uyumlu olarak ülkesel planlar hazırlandığını ifade etti. Yıldız konuşmasında “Yerelde sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi amacı ile bölgesel çalışmalar Kalkınma Ajansları tarafından yürütülmektedir. Küresel ölçekteki kalkınma hedefleri ve bu hedefler gözetilerek hazırlanan TR41 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı kapsamında gelişme eksenlerine değinilmiş olup sürdürülebilir kalkınmaya yönelik belirlenen bölgesel öncelikler yer almaktadır” dedi. Nalan Tepe Şençayır ise 2014 yılında beri Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından başlatılan bölgesel endüstriyel simbiyoz programı kapsamında yapılan çalışmaları katılımcılarla paylaştı. Endüstriyel Simbiyozun pek çok işbirliği ve sinerji alanına, ürün ve hizmet üretiminde kaynak verimliliği ve optimizasyonuna işaret ettiğini belirten Şençayır “Bu amaçla bölgede uygulanabilecek farklı simbiyotik ilişkiler araştırılarak, öncelikler kaynak verimliliği, atık azaltımı vb. parametreler doğrultusunda belirlenmiş olup özellikle bölgesel etkisi yüksek olan projelerin hayata geçmesi için çalışmalar halen devam etmektedir” dedi.

ULUSAL ENDÜSTRİYEL SİMBİYOZ PROGRAMI İÇİN İLK ADIM ATILDI

"Türkiye için Endüstriyel Simbiyoz Yol Haritası Geliştirilmesi Projesi" başlangıç toplantısı gerçekleşti. Toplantıda pilot olarak seçilen bölgemizdeki çalışmalar hakkında Planlama Uzmanları Nalan Tepe Şençayır ve Özge Yıldız proje danışma kurulu üyelerine bilgi verdi.

Açılış toplantısında Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Fatih Hasdemir, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı VGM Genel Müdürü Anıl Yılmaz'ın yanı sıra ilgili bakanlıkların temsilcileri katıldı.

"Türkiye için Endüstriyel Simbiyoz Yol Haritası Geliştirilmesi (Developing an Industrial Symbiosis Roadmap for Turkey) " Projesi İngiltere Refah Fonu tarafından desteklenecek. İngiltere adına İngiltere Ulusal Endüstriyel Simbiyoz Programının (National Industrial Symbiosis Programme- NISP) uygulayıcı kuruluş olan International Synergies Ltd.'in proje yürü-

tücüsü olduğu projede Kalkınma Bakanlığı ile birlikte Bilim Sanayi ve Teknoloji

Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı proje ortağı olarak yer alıyor.

Bölgemiz pilot bölge seçildi

Ajansımız 2014 yılında başlattığı Endüstriyel Simbiyoz programı kapsamında birçok faaliyet yürüttü. Bölgesel endüstriyel simbiyoz potansiyelinin belirlenmesi adına hazırlanan fizibilite çalışmasının yanı sıra bölgede farkındalığı artırma adına toplantılar, konferans ve ziyaretler gerçekleştirildi. Yapılan bu çalışmalar neticesinde ulusal proje için bölgemiz pilot bölge seçilirken İzmir de İzmir Kalkınma Ajansı (İZKA) tarafından yürütülen temiz üretim çalışmaları nedeniyle bir diğer pilot bölge seçildi.

BURSALI İŞ KADINLARI ALMANYA'DA

Bursa İş Kadınları ve Yöneticileri Derneği (BUIKAD) Bursa'nın kardeş eyaleti Hessen'in Federal ve Avrupa İşleri'nden sorumlu Devlet Bakanı Sayın Puttrich'in davetlisi olarak Almanya ziyaretini gerçekleştirdi. Dernek Başkanı İpek Yalçın'ın başkanlık ettiği heyette dernek üyesi olan Bursalı iş kadınları ve kadın yöneticilerinin yanı sıra Bursa Almanya Fahri Konsolosu Sibel Cura Ölçüoğlu ve Ajansımızdan Planlama Uzmanı Nalan Tepe Şençayır yer aldı.

Türk - Alman ilişkilerinin desteklenerek ticaret ağının kuvvetlendirilmesinin hedeflendiği program çerçevesinde ilk olarak Lahn Dil Ticaret ve Sanayi Odası Genel Kurul Temsilcileri ile görüşülerek, her iki ülke arasındaki iş birliklikleri, kadınların istihdama katılması için yapılan çalışmalar; ve BUIKAD'ın örnek projeleri konuşuldu. Bunun yanı sıra yönetici kademelerinde kadın sayısının artırılması ve kreş projeleri üzerine ikili görüşmelerde gerçekleşti. Toplantı sonrası rulman üretimi yapılan IBC şirketi ziyaret edilerek, üretim tesisi incelendi. Oldukça yoğun geçen görüşmelerin ardından BUIKAD heyeti, Hessen Eyaleti Federal ve Avrupa İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı ve Eyalet hükümetindeki Hessen Eyaleti Yetki İdaresi Genel

tarafından verilen öğlen yemeğinde, kadın dernekleri temsilcileri ile bir araya gelme fırsatı bulan BUIKAD'ın gündeminde Türkiye'deki kadın çalışmaları ve olası iş birlikleri vardı.

Günendi ve iş dünyası temsilcileri ile de bir araya geldi.

BUIKAD Yönetim Kurulu Başkanı İpek Yalçın program sonrasında yaptığı açıklamada kardeş eyalet olan Hessen ziyaretinin çok olumlu ve verimli geçtiğini vurgulayarak, Bursa'da her geçen gün güçlenerek projeleri ile adından söz ettiren BUIKAD'ın yurt dışında da kurulan köprüler ile örnek teşkil etmeyi hedeflediğini ve gerçekleşen işbirlikleri ile üyelerinin de yurtdışı ilişkilerinin kuvvetlendirileceğini belirtti.

Sekreteri ve Müsteşar Sn. Mark Weinmeister tarafından verilen akşam yemeğine katıldı. Görüşmede Hessen Eyaleti'ndeki yatırım olanakları değerlendirildi.

Programın 2.gününde Hessen Agentur (Hessen Kalkınma Ajansı) ve Hessen Trade & Invest (Hessen Ticaret ve Yatırım) temsilcileri ile bir araya gelinerek, Hessen eyaletindeki yatırım olanakları ve ticaret hacmi üzerine görüşmeler gerçekleştirildi. Hessen Federal ve Avrupa İşlerinden sorumlu Devlet Bakanı Sn. Lucie Puttrich

Programın son gününde, 42.200 üyesi bulunan Offenbach Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sn. Kirsten Schoder-Steinmüller ve girişimci kadınlar ile bir araya gelindi. BUIKAD'ın projeleri hakkında yapılan sunumun ardından, girişimciler ile B2B görüşmeler gerçekleşti.

Frankfurt Başkonsolosu Burak Karartı'yı da konutunda ziyaret ederek, Hessen eyaleti ve Bursa arasındaki iş hacminin artırılması üzerine görüşmeler yapan heyet, ayrıca Türkiye Ticari Ateşesi Tansu

BEBKA ve HTAI
2010 yılında Bursa ile Almanya'nın Hessen eyaleti arasında imzalanan işbirliği protokolü ile; Hessen eyaleti ve bölgemiz arasında doğrudan ilişkilerin, yoğun bilgi alışverişinin ve temasların geliştirilmesi amacıyla yerel idareleri, organizasyonları, kurumları, işletmeleri ve diğer kurumlar arasında işbirliği güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

BURSA ESKİSEHIR BİLECİK 2014-2023 REGIONAL PLAN

Technical textiles, which already have a wide range of products and applications in different sector groups, continue to progress with R & D studies and technological developments. Textile industry, both in Turkey and in the world, is now heading for technological products, technical textile products, smart products with high performance and multifunctionality.

Sustainable development is on the top agenda all over the world. Regional works are performed by development agencies in order to support local sustainable development. Regional plans for the years 2014-2023 were prepared by development agencies and these plans are regarded as road maps with the goal of regional development.

Bursa Eskişehir Bilecik 2014-2023 Regional Plan prepared by BEBKA based on scientific data and with a participating approach. The Regional Plan which is a strategic certificate with objectives and content to guide regional development,

has been prepared with the extensive participation of governmental institutions and organizations, non-go-

vernmental organizations and private sector representatives.

The vision of the Plan prepared for the TR41 Region has been defined as “an internationally competitive, sustainable production, innovation and life centre which carries the heritage of history to the future by adding value from foundation to liberation”. The three main development centrelines enabling to reach this vision have been specified as Internationally High Competitiveness, Human Development and Social Inclusion and Balanced Spatial Development and Sustainable Environment.

BEBKA IDENTIFIED FOCUS AREAS

The regional development policies identified with a participatory approach in the TR41 region and the measures to be put into practice have led to the transition to a new program management in development agencies for the year 2018.

With this new outlook, called Result-Oriented Programs, development agencies were aiming to create a development agenda for the regions with central and local stakeholders, talking on more pro-active roles. In this context, it is aimed to form development agendas in harmony with regional plans and sectoral strategies, and to realize the activities that are developed jointly with the priority goals in line with specific targets. In that respect, four result-oriented programs were identified by BEBKA for the years of 2018-2020

based on the strategic preferences, namely the Innovation-Based Sectoral Transformation, Sustainable

Production Transition, Development of Entrepreneurship Ecosystem and Development of Animation Sector.

INOVATION ORIENTED SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Apart from project support activities, BEBKA develops strategic policy actions for sustainable development in the region. Our agency continues to work on planning and coordination activities by identifying the development axes and priorities of the region, determining the needs of the sectors and establishing local, regional and international partnerships.

In order to develop sustainable development and regional competitiveness, BEBKA has been developing strategies in our region to strengthen technical, infrastructural and business capacity of the clusters, via sector analysis, capacity building programmes, international cooperation and strategic planning. There are four official clusters in the region in the areas of ceramics, furniture, railway systems and aviation.

In addition, the Agency implements programs for the development of the entrepreneurship ecosystem in the region. BEBKA has been implementing Tech-Up Acceleration Programme, which is a technology-based growth accelerating programme in Bursa and Eskişehir since 2017. Companies which have been newly established and are in technology-based sectors

are supported through horizontal and vertical mentors and various training programmes. BEBKA also initiated industrial symbiosis program in order to speed up economic development of the sectors to improve resource and energy efficiency through measurable actions on the ground. Industrial symbiosis promotes businesses to add value, reduce costs and improve the environment by sharing services, utility,

and by-product resources. Industrial Symbiosis emerges as an approach that supports entrepreneurship and regional development with the potential to create new business areas. Various activities are also being carried out in the scope of agency activities in order to contribute to value-added production transition in our region and to increase the capacity of design, branding, R & D and innovation.

SUPPORTS FOR INVESTORS

Investment Support Offices (ISO) established within Development Agencies; are responsible of promoting the business and investment environment to the local and foreign investors and providing information and guidance to investors through investment processes.

ISOs provide services on subjects such as giving consultancy to the investors by advising investors about investment opportunities, investment climate and sectors, informing about potential investment sites and guiding about legal and bureaucratic procedures related to the investment. In addition, the ISOs inform investors about governmental supports and investment incentives regarding the scope of the investment. ISOs also carry out procedures like receiving application

for document of incentives, completion of investment etc. within the scope of authorisation given by Ministry of Economy. BEBKA has three Investment Support Offices located in the provinces of Bursa, Eskişehir and Bilecik which provide supports for investors who will invest in respective provinces. The services provided by the ISOs to investors are completely free of charge and all transactions are carried out within the framework of the relevant legislation.

BEBKA SUPPORTS

Bursa Eskisehir Development Agency (BEBKA) supports projects and activities that offer solutions for sectorial and thematic problems in the region within the frame of strategies and priorities presented in the regional plan.

Development Agency supports consist of two sections as financial and technical supports. Financial supports are provided as direct financial supports and loan supports with and without interest. Direct financi-

al supports granted by BEBKA include projects supported by call for proposal method, research and planning studies with critical importance supported by direct activity method and large scale-projects supported by guided project

support method that will accelerate regional development. On the other hand, technical support may be provided for the purpose of strengthening civil society in the region, developing local and rural capacities.

FINANCIAL SUPPORTS (2010-2018)

Between 2010-2018, BEBKA received 1160 applications under 16 titles to project calls and 298 projects were granted for supports. 151 million Turkish Liras grant were given away in 7 years and an investment of 175 million Turkish Liras including co-financing were made to the region.

BEBKA provided support of 15.000 Turkish Liras per Project through technical support program. Technical supports were executed via purchasing of services and the applicants were not received any direct payment. BEBKA provided 3 million Turkish Liras support for 330 projects in 7 years to the institutions and organizations through technical support programs with the aim of capacity increase. Our development agency provided

support of between 18.000 - 75.000 Turkish Liras per project through Direct Activity Support between the years of 2011 and 2014. 41 projects of total 136 applications were completed successfully and approximately 1.9 million Turkish Liras support were granted. After the recent amendment of the regulation, the support per project was increased both in the technical support program and in the feasibility support (formerly direct activity support).

BEBKA BROUGHT ENTREPRENEURS AND INVESTORS TOGETHER

Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency (BEBKA) brought together entrepreneurs and investors at the DEMODAY organized under the Bursa Technology Focused Accelerator Program (TechUP).

Speaking at the opening of the event and drawing attention to the importance of producing technology, BEBKA Secretary General İsmail Gerim said, "Being a technology-producing society, not technology using, actually outlines this program." Remarking that BEBKA has been carrying out important activities in the region since its foundation, Gerim said, "We are conducting studies to analyse the sectors in depth for planning. Because you must do good analysis

for your work to put it on a solid floor. We have to produce high-tech products that contribute to the development of our country and to the rate of exports meeting imports". Speaking after Gerim Uludag University Vice Rector Prof. Dr. Hockenberger said that such events were organized in many parts of the world, especially in Europe and the United States.

Emphasizing that technology is the most important component of economic growth, Bursa Cham-

ber of Commerce and Industry Board Member İbrahim Gülmez said, "Now, developing new ideas focused on technology is the key to economic wealth. There have been many arrangements that will encourage entrepreneurs to the present day. Finally, BEBKA and Uludag University Technology Transfer Office cooperated to create a new program that will encourage our entrepreneurs. The TechUP program is extremely important for our entrepreneurs to respond to their needs" he said.

BEBKA ATTENDED EURADA MEETING IN BELGIUM

BEBKA, a member of the European Association of Development Agencies (EURADA), made a presentation about its activities at the General Assembly in Belgium.

EURADA gathers people working on economic development through a large network of 75 members throughout 22 countries in the European Union and beyond. Providing up-to-date information on developments in EU policies, EURADA also supports its members in establishing international funding sources and international cooperation opportunities. It also aims to exchange experiences among development agencies and promote "best practices" in regional development. EURADA has 17 members from Turkey including 15

development agencies, 1 development association and 1 development administration. The "EURADA 2018 General Assembly", organized in connection with the AGORADA2018 event, was held in Charleroi, Belgium. We made a presentation on the strengths and clusters of our region as well as the activities of our Agency, and TechUP Accelerator Program as a good practice example. In addition, cooperation opportunities and areas that joint projects could be developed are discussed with other member development agencies.

YATIRIMCI İÇİN TEK DURAK. OFİS

Yatırımların
kolaylaştırılması amacıyla
Bursa'da kurulacak Tek Durak Ofis ile
yatırımcıların hem yatırım yeri ve şartları
konusunda birinci ağızdan bilgi almaları sağlanmakta,
hem de izin süreçlerinin birkaç gün içerisinde
sonuçlandırılması mümkün olacaktır.

Bölgenin tek hızlandırıcı programı **TECHUP**

TEKNOLOJİ ODAKLI
HIZLANDIRICI PROGRAMI

teknoloji tabanlı firmaların mentorler gözetiminde
büyümelerini ve yatırımcı karşısına çıkmalarını sağlıyor.

